

พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุกัญญา แป้นสุขเย็น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มีนาคม 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ก
๐๒๘.๔
๒๕๖๓
๐.๖

พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๑ ธ.ค. ๒๕๖๓

บทคัดย่อ
โดย
สุกัญญา แป้นสุขเย็น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มีนาคม ๒๕๖๓

๑๖๖๑๓๑

สุกัญญา แป้นสุขเย็น (2543). พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปริญญาโท ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลและศึกษาปัญหาการใช้ห้องสมุด คณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 270 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสอบถามเหตุผลและปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ หาค่าเฉลี่ย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการใช้ห้องสมุดของ นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีดังนี้คือ นิสิตรู้ในวิธีค้นหาสารนิเทศโดยการเรียนรู้จากการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ มากที่สุด รองลงมา คือ จากการอ่านคู่มือการใช้บริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น และจากการเรียนวิธีการใช้ห้องสมุดในชั้นเรียน สำหรับห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกเหนือจากห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แล้ว นิสิตคิดว่าจะไปใช้หอสมุดกลางเป็นอันดับ 1 รองลงไปอีก 2 อันดับ คือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ นิสิตเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์โดยเฉลี่ยความถี่ 1-4 ครั้ง/สัปดาห์ สูงสุด รองลงมาเข้าใช้ 5-8 ครั้ง/สัปดาห์ เข้าใช้หอสมุดกลางด้วยความถี่ 1-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาไม่เคยเข้าใช้หอสมุดกลางเลย ในส่วนห้องสมุดคณะอื่นๆ ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเข้าใช้เลย และส่วนใหญ่ นิสิตเข้าใช้ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น..

2. เหตุผลการใช้ห้องสมุด นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ คือ เหตุผลในระดับมาก 1 ข้อ คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน และมีเหตุผลอื่นๆ ในระดับปานกลาง 5 ข้อแรก คือ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้น ข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ในระดับปานกลาง 5 ข้อแรก คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน นิสิตมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผลโดยรวมในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีชั้นปีต่างกัน มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยที่นิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดสูงกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 และมีเหตุผลในการใช้ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

5. นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ สูงสุดในระดับปานกลาง 5 ข้อแรก คือ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์มีไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) มีน้อยไม่เพียงพอ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย มีปัญหาการใช้หอสมุดกลาง สูงสุดในระดับปานกลาง 5 ข้อแรก คือ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ สูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อแรก คือ ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ

LIBRARY USE BEHAVIORS OF UNDERGRADUATE STUDENTS
AT FACULTY OF PHARMACEUTICAL SCIENCES,
CHULALONGKORN UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
SUKANYA PANSUKYEN

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Art degree in Library and Information Science
at Srinakarinhirot University
March 2000

Sukanya Pansukyen. (2000). *Library Use Behaviors of Undergraduate Students at Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University*. Master thesis, M.A. (Library and Information Science). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Pawa Panmekha, Asst. Prof. Kesorn Charoenruk.

The objectives of this research were to study and compare the reasons in using library and examine problems relating to using library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Central Library, and other libraries of the undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University.

The sampling groups used in this research were the undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, numbering 270 students, which outnumbers the minimal number in the table of sampling group of Krejcie and Morgan. The tool used in collecting data was questionnaire comprising of personal data and rating scale questions, which inquired reasons and problems in using the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Central Library and other libraries of the undergraduates of the faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University.

Data were analyzed by using SPSS/PC program to find out means, standard deviation, variance, and check the hypothesis by using statistic values t-test

The findings were as follow :

1. The situations relating to the library using of the undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, were : the student knew how to search information through the student orientation mostly; next through reading the guide book produced by the library; and by learning how to use the library in the class-rooms. For other libraries in Chulalongkorn University apart from the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, the students preferred going to the Central Library as their first choice; next two choices were the library of the Medical School, and the library of the Faculty of Science. By average, the students' frequencies in using the library were 1-4 times per week, by maximum 5-8 times per week. Their frequencies of using the Central Library were 1-4 times per week; subordinately, never used the Central Library at all. For the libraries of the other faculties most of the students reported that they never used their services. The majority of the students used the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences and Central Library during 16:00 to 18:00.

2. Reasons for using the library: The main reason of the students for using the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences was to search for writing reports. The other five moderate reasons were : to obtain duplicating services in the library, to use the library as a place to review lessons and do homework, to borrow/ return books and other items used in the field of Pharmaceutical Sciences. They had five moderate reasons to use Central Library : to search for

writing reports, to use computers for looking information from chulalinet, to use books on other subjects that they were interested, to borrow/return books and printed materials in relating disciplines, to use the library as a place to review lessons and do homework. The students, in general, had little intention to use the libraries of the other faculties.

3. The undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, of different sexes, had no different reasons in using the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Central Library, and libraries of other faculties of Chulalongkorn University.

4. The undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, studying in different years, had statistically-implied different reasons in level .01 in using the library of the faculty. The third to fifth years students had higher reasons for using the library than the first and second year students, but did not have different reasons in using the Central Library and the libraries of the other faculties.

5. The undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, having different grades, did not have different reasons in using the library of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Central Library, and libraries of other faculties.

6. The undergraduates of the Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University, had their first five moderate-degree problems in using the library : the frequently-used books were few in numbers, the Thai-language books in relating subjects were insufficient , the Thai-language books in Pharmaceutical Sciences were insufficient, the ready-made computer programs in the Learning Resources Center for Self Study were inadequate in numbers, the periodical magazines could not be borrowed out of the library, and books in other disciplines for supplementary reading were few in numbers.

They had their first five moderate-degree problems in using Central Library : the frequently-used books were few in numbers, the location of the library was inconvenient for them to visit, periodical magazines could not be borrowed out of the library, Thai-language books in relating subjects were insufficient, and lack of understanding about the material-collection system of the library.

They had their first five moderate degree problems in using libraries of other faculties: the locations of the libraries were inconvenient for them to visit ; frequently-used books were few in numbers, periodical magazines could not be borrowed out of the library, lack of knowledge concerning the services provided by the libraries, and Thai-language books in relating subjects were insufficient.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

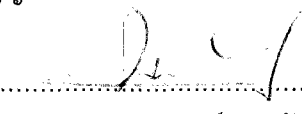
พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของ
นางสาวสุกัญญา แป้นสุขเย็น

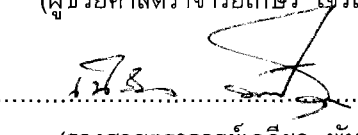
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

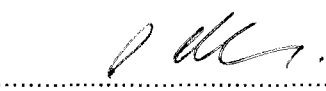
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)
วันที่ 10 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สมชาย วรรณญาณไกร)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา และ อาจารย์สมชาย วรวิญญานูไกร ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการในการสอบเพิ่มเติม อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ และคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายๆ ด้าน

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลีย์ วาณิชเสนี คุณณัฐสรา จิรันดร คุณลักขณา อมรสิน อาจารย์อุดมศักดิ์ นาคี อาจารย์โสภณ คำนิ่งเนตร และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน รวมทั้ง คุณสุขพิกุล พิสิฐฐพันธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณหน่วยทะเบียน คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลนิสิตและประสานงานช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้ง นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาและดำเนินการวิจัยตลอดมา
คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี และบูรพาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุกัญญา แป้นสุขเย็น

สารบัญ

บทที่		หน้า
1.	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตในการวิจัย.....	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	สมมติฐานในการวิจัย.....	4
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	6
	งานบริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	7
	การให้บริการของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	13
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	19
	งานวิจัยในประเทศ.....	22
3.	วิธีดำเนินการวิจัย	
	การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	25
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	69
สมมติฐานในการวิจัย.....	69
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	75
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	83
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	96

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
2	นิสิตปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	27
3	คำร้อยละของนิสิตปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	31
4	ระยะเวลาที่ใช้เดินทางมามหาวิทยาลัย.....	31
5	วิธีค้นหาสารนิเทศ.....	32
6	อันดับความคาดหวังในการเข้าใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	33
7	ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด.....	34
8	ช่วงเวลาในการเข้าใช้ห้องสมุด.....	35
9	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต.....	36
10	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิต.....	38
11	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต.....	40
12	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้า ใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามเพศ.....	42
13	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิต จำแนกตามเพศ.....	45
14	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามเพศ.....	47
15	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามชั้นปี.....	49
16	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิตจำแนกตามชั้นปี.....	52
17	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามชั้นปี.....	54
18	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน	56
19	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน.....	59
20	เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน.....	61
21	ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต	63
22	ปัญหาการใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิต	65
23	ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต	67

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาของไทย ต้องปรับตัวให้ทันกระแสของการเปลี่ยนแปลง เพราะการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนา ความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างสรรค์กำลังคนในระดับ วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ และความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่สังคมและประเทศชาติ (ทบทวน มหาวิทยาลัย. 2520 : 11) ดังนั้นห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนในระดับนี้เป็นอันมาก ดังที่ อัสพร มีสิงห์ (2530 : 30) กล่าวว่า ปัจจุบันห้องสมุดมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการศึกษา คนควา ในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาระดับ “สร้างความรู้” (Generate knowledge) ประกอบกับปรัชญาการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นขบวนการเรียนมากกว่าเนื้อหา เน้นการสอน ให้คิดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จึงทำให้ห้องสมุดกลายเป็นหัวใจของสถาบันอุดมศึกษา ในฐานะที่เป็น แหล่งรวบรวมความรู้ ความคิดของผู้รู้ในสาขาวิชาต่างๆ และ พจน์ สะเพียรชัย (2532 : 18-19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดว่า เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งสำคัญ ในการให้ความรู้ในฐานะเป็นสื่อกลาง ระหว่างบุคคลกับวัสดุสื่อความรู้ มหาวิทยาลัยจะต้องปรับปรุงห้องสมุด ให้มีความคล่องตัว สามารถให้บริการแก่อาจารย์ นิสิต นักศึกษา และ นักวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์วงศ์ (2521 : 64) กล่าวสรุปไว้ว่า “ห้องสมุด คือหัวใจของการศึกษาในมหาวิทยาลัย”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2417 (แผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 8. 2539 : 55) เป็นสถาบันวิชาการชั้นสูง และเป็น มหาวิทยาลัยแห่งชาติ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคม และความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีออกเป็น 16 คณะ โดยแบ่งตามกลุ่มสาขาวิชา (แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 ของทบวงมหาวิทยาลัย. 2540 : 66-72) คือ

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์

นภลัย ทองปัน (2535 : 44) กล่าวถึงห้องสมุดว่า ในส่วนของห้องสมุดนั้นปัจจุบันจำนวนห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอยู่เป็นจำนวนมาก กล่าวคือนอกจากหอสมุดกลางแล้ว ยังมีห้องสมุดประจำคณะทุกคณะ (ยกเว้นบัณฑิตวิทยาลัย) ห้องสมุดสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันประชากรศาสตร์ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฯลฯ รวมทั้งห้องสมุดภาควิชาในคณะต่างๆ อีกหลายภาควิชา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาห้องสมุด เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรของห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยกำหนดการให้บริการของหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะ ดังนี้

หอสมุดกลาง ให้บริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาวิชาทั่วไปและสหสาขาวิชา บริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บังคับใช้และ/หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของระดับชั้นปีที่ 1 และ 2

ห้องสมุดคณะ ให้บริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในเฉพาะสาขาวิชาของตนเอง หลีกเลียงความซ้ำซ้อนกับหอสมุดกลาง และบริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บังคับใช้และ/หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของระดับชั้นปีที่ 3, 4, 5, 6 และบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาของตนเอง

ดังนั้นการให้บริการของห้องสมุดประจำคณะและหอสมุดกลาง จึงเป็นแหล่งความรู้ที่นิสิตได้ใช้ศึกษาค้นคว้า ทั้งในสาขาวิชาที่ตนศึกษาอีกทั้งสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและอยู่ในความสนใจ ซึ่งเป็นการสนับสนุนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางวิชาการ ที่จะช่วยเสริมสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน ให้การศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้พัฒนาโครงการเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalinet = Chulalongkorn University Library Information Network) ซึ่งเป็นข่ายงานห้องสมุดภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชื่อมโยงข้อมูลของห้องสมุดทุกแห่งเข้าด้วยกัน เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดแทนระบบเดิม รวบรวมรายละเอียดข้อมูลหนังสือทุกเล่มจากห้องสมุดทุกแห่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มาอยู่ที่เดียวกัน ผู้ใช้สามารถสอบถามและสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับหนังสือ วารสาร วัสดุอื่นๆ ของห้องสมุดภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจาก OPAC (Online Public Access Catalog) และสามารถใช้บริการประจำตัวห้องสมุดเพียงใบเดียว ยืมหนังสือจากทุกห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัย แต่เนื่องด้วยโครงสร้างระบบห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นรูปแบบกระจายอำนาจ ห้องสมุดแต่ละคณะมีอำนาจในการบริหารงานห้องสมุดของตนเอง (ภายใต้ความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการของคณะ) การจัดระบบภายในของแต่ละห้องสมุดมีความแตกต่างกันออกไป ทำให้การดำเนินงานและการจัดบริการมีรูปแบบและวิธีการแตกต่างกันได้แก่ ระยะเวลาของการเปิดให้บริการ การใช้ทรัพยากรห้องสมุด ระเบียบในการยืมหนังสือหรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ภายในห้องสมุด และการใช้ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือที่แตกต่างกัน เป็นต้น (บุญเรือง เนียมหอม เปล่งศรี อิงคินันท์ นฤมล กิจไพศาลรัตน. 2534 : 1-19)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของห้องสมุด ซึ่งให้บริการทางวิชาการแก่อาจารย์ และนิสิตของคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงเหตุผลและปัญหา การใช้ห้องสมุดใช้ห้องสมุดคณะ, หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การดำเนินงาน การให้บริการของห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาเหตุผล การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบเหตุผล การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ ชั้นปี และผลการเรียนของนิสิต
4. เพื่อศึกษาปัญหา การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ และห้องสมุดคณะอื่นๆ ที่เปิดให้บริการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำไปใช้ปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

ขอบเขตในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 866 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 270 คน ซึ่งมากกว่าที่กำหนดในตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan. 1970 : 608) ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 900 คน เป็น 269 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คุณลักษณะของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ แบ่งเป็นดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 เพศ จำแนกเป็น
 - 1.1.1 หญิง
 - 1.1.2 ชาย

1.2 ชั้นปี จำแนกเป็น

1.2.1 ปี 1-2

1.2.2 ปี 3-5

1.3 ผลการเรียนรู้ จำแนกเป็น

1.3.1 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.99

1.3.2 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 4.00

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

เหตุผลการใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการใช้ห้องสมุด หมายถึง การเข้าไปใช้บริการของห้องสมุดต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมถึง ปริมาณการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่อยู่ห้องสมุด/ครั้ง สารนิเทศที่ใช้ และเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ รวมทั้งเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดต่างๆ

2. เหตุผลการใช้ห้องสมุด หมายถึง เหตุจูงใจในการเข้าไปใช้บริการของห้องสมุดต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตอบเป็นส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. ปัญหาการใช้ห้องสมุด หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นข้อคำถามที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และตอบเป็นส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2542

5. ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดประจำคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผล การใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน

2. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผล การใช้หอสมุดกลาง แตกต่างกัน

3. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศที่ต่างกัน มีเหตุผล การใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน

4. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน

5. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดกลาง แตกต่างกัน

6. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน

7. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน

8. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดกลาง แตกต่างกัน

9. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนที่ต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
2. งานบริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
3. การให้บริการของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่ตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเป็นศูนย์กลางของสารนิเทศ ความรู้ต่าง ๆ ที่มีการศึกษาค้นคว้าในระดับอุดมศึกษาโดยให้เป็นแหล่งที่อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา ได้ใช้ค้นคว้าในการเรียนการสอน และการวิจัย (พวา พันธุ์เมฆา. 2535 : 7)

วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

นักวิชาการ และนักการศึกษายอมรับกันอย่างกว้างขวางแล้วว่า ห้องสมุดคือหัวใจของการศึกษาและการสอนในสถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ก็เพราะการศึกษาและการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น เน้นหนักไปในด้านส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ฉะนั้นการศึกษาในมหาวิทยาลัยในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยหนังสือ และวัสดุการอ่านอื่นๆ รวมทั้งโสตทัศนูปกรณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษาและการสอน ตลอดจนการพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจะเป็นแหล่งรวมของสรรพวิทยาการทุกรูปแบบ ทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้การจัดและการบริหารงานห้องสมุดจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และหลักสูตรการศึกษา และการสอน ตลอดจนสามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่สำคัญๆของห้องสมุดมหาวิทยาลัยอาจสรุปได้ดังนี้คือ

1. จัดหา จัดเก็บ และเผยแพร่ หนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาและการสอน วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ศิลปวัฒนธรรมของชาติอย่างสมบูรณ์ให้มีปริมาณเพียงพอเพื่อประกอบการศึกษาและวิจัย
2. มีการจัดองค์การที่ดีทั้งในด้านการบริหาร ด้านงานเทคนิค และด้านการบริการ เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้รับประโยชน์มากที่สุด ด้วยการจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีการจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือและวัสดุอื่นๆ จัดการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ สะดวกสบาย มีที่สำหรับอ่าน และค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีความสัมพันธ์ที่ดีในสายงานเพื่อให้งานห้องสมุดดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว

(วนิดา จินตนาพันธุ์รัตน์. 2523 : 9-10 ; อ้างอิงจาก Roger, & Weber. 1971. *University Library Administration*. p. 1-4) ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับห้องสมุดอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อบริการแก่ผู้ใช้

3. มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างห้องสมุดกับฝ่ายบริหาร ในด้านงบประมาณ และบุคลากร ร่วมมือกับคณาจารย์ในด้านการจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ รวมทั้งอุปกรณ์ประกอบการศึกษา ประสานงานกับนิสิตนักศึกษาในด้านการส่งเสริม ให้เกิดนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าตลอดจนคุณสมบัติของห้องสมุดที่มีต่อตนเองและต่อการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

4. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรให้ความร่วมมือในการทำวิจัยของสถาบัน โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมงานวิจัยของคณาจารย์ ของนิสิตนักศึกษา และของบุคลากรภายในสถาบันนั้นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งกลางในการประสานงานติดต่อกับสถาบันอื่นในด้านเอกสารการวิจัย และมีบทบาทในการให้บริการแก่ชุมชนภายนอกมหาวิทยาลัย (วนิดา จินตนาพันธุ์รัตน์. 2523 : 10 ; อ้างอิงจาก Lyle. 1974. *The Administration of the College Library*. p. 9)

งานบริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

งานบริการต่างๆ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย แบ่งออกได้ดังนี้

1. บริการจ่าย-รับ (Circulation service) หรือระบบจ่าย-รับ (Issue system) หรือบริการให้ยืม (Borrowing service) เป็นงานบริการสำคัญอันดับแรกของห้องสมุด หมายถึง การให้ยืมและรับคืน หนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ และวัสดุทัศนวัสดุตามความต้องการของผู้ใช้ รับผิดชอบในการจัดเก็บและเรียงหนังสือเข้าชั้น เก็บสถิติการจ่ายรับและจำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด ศึกษาและส่งเสริมให้มีผู้ใช้ห้องสมุดมากขึ้น และยังหมายรวมถึงการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ การจัดนิทรรศการหนังสือใหม่ บริการยืมระหว่างห้องสมุด กล่าวได้ว่าบริการจ่ายรับเป็นบริการที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ใช้ห้องสมุดมากที่สุด จึงควรปรับปรุงและพัฒนาทางด้านนี้อยู่ตลอดเวลาโดยสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อความสะดวกรวดเร็วและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุด

จากรายงานการสำรวจระบบจ่าย-รับ ของ ซูเรส (Surace) เมื่อปี ค.ศ. 1970 อาจแบ่งระบบจ่าย-รับ ออกเป็น 4 ระบบ คือ

1.1 ระบบที่ใช้เจ้าหน้าที่ หรือระบบที่ทำด้วยมือ (Manual system) เป็นระบบจ่าย-รับ ที่มีการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่การให้ยืม การรับคืน การทวง การเรียงบัตรยืม การเก็บสถิติ ตลอดจนงานประจำอื่นๆ โดยบุคลากรของฝ่ายจ่าย-รับ

1.2 ระบบกึ่งอัตโนมัติ ไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์ (Semi-automated system-noncomputer) เป็นระบบที่นำเครื่องจักรกลมาใช้ในงานบริการจ่าย-รับ บางส่วน เครื่องจักรกลที่นำมาใช้ในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาไปตามลำดับ เริ่มจากเครื่องจ่าย-รับดิกแมน (Dickman book charger) ใช้ประทับวันกำหนดส่ง และเลขประจำตัวผู้ใช้ห้องสมุด ต่อมาคือเครื่องจ่าย-รับไฟฟ้าอัตโนมัติเกย์ลอร์ด (Gaylord electronic automatic book charger) ทำงานด้วยการถ่ายภาพบัตรยืม บัตรประจำตัว และวันกำหนดส่ง วิวัฒนาการขั้นต่อมาคือ การใช้ระบบบัตรเจาะรู (Punched Card) และบัตรขลิบริม (Edge-Notched card) เช่น ระบบแมคบี คีสอร์ต (McBee keysort system) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้แพร่หลายในห้องสมุดวิทยาลัย และ

มหาวิทยาลัยขนาดกลางในสหรัฐอเมริกา เพราะเครื่องจักรกลเหล่านี้ช่วยให้การปฏิบัติงานรวดเร็ว ช่วยลดภาระการปฏิบัติงานของบุคลากรได้เป็นอย่างดี

1.3 ระบบรวบรวมข้อมูลหรือระบบอัตโนมัติ (Data collection system - Batch or Fully automated system) เป็นการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการจ่าย-รับ เริ่มตั้งแต่การพิมพ์และการตรวจสอบหลักฐานการยืม รายชื่อหนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ และ โสตทัศนวัสดุที่มีผู้จองไว้หรือยืมเกินกำหนด เก็บสถิติต่างๆ แต่รายละเอียดในบัตร วันกำหนดส่ง และรายละเอียดของผู้ยืมยังกระทำโดยเจ้าหน้าที่ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2507 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเซาเทอร์น อิลลินอยส์ (Southern Illinois University) ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 357 มาใช้ในการปฏิบัติงานจ่าย-รับทุกขั้นตอนคือ มีบัตรเซ็นยืมที่ใช้เครื่องเจาะบัตร (Machine punched book card) และบัตรประจำตัวผู้ยืมที่อ่านได้ด้วยเครื่องอ่านบัตร (Machine readable borrower's identification card) และระบบการประมวลงานต่อเนื่องกัน (Batch system) อย่างไรก็ตามระบบนี้ยังเป็นการทำงานแบบนอกสาย (Off-line) คือต้องมีการบันทึกข้อมูลลงในเครื่องมือเก็บข้อมูลชนิดต่างๆ ก่อนแล้วจึงนำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้คอมพิวเตอร์พิมพ์ให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง (วนิดา จินตนาณรงค์. 2523 : 15 ; อ้างอิงจาก Kimber. 1974. *Automation in Libraries*. p. 97-98.)

1.4 ระบบปฏิบัติการติดต่อโดยตรงทางสาย (On-line system) เป็นระบบการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยติดต่อส่ง-รับข้อมูล (Terminal system) ทางด้านผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลไปสู่คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์กลาง โดยผ่านการต่อขั้วการสื่อสารโยงกันต่อๆ มา หน่วยติดต่อส่ง-รับข้อมูลนี้ อาจจะเป็นเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเจาะบัตร เครื่องบันทึกเทปแม่เหล็ก หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยหน่วยควบคุมจะแปลงภาษาที่ส่งเป็นรหัสให้สามารถใช้ได้ กับหน่วยติดต่อส่ง-รับข้อมูลแต่ละประเภท ระบบนี้เริ่มใช้ครั้งแรกที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State University) เมื่อ พ.ศ. 2509 (วนิดา จินตนาณรงค์. 2523 : 16 ; อ้างอิงจาก Kilgour. 1970. *Journal of Library Automation*. p. 222-223)

2. บริการหนังสือจอง (Reserve book service) ห้องสมุดบางแห่งเรียกว่าหนังสือสำรองหรือบริการหนังสือสงวน เป็นบริการจัดหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่มีจำนวนน้อยในห้องสมุด แต่มีผู้ต้องการใช้มาก ไว้สำหรับให้ใช้โดยทั่วถึงกัน หนังสือจองแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 หนังสือจองรายบุคคล (Individual reserved book) ได้แก่หนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่ยืมได้ตามปกติ แต่เมื่อมีผู้ต้องการใช้มาก ผู้ที่จะยืมต่อไปต้องลงชื่อจองไว้ เมื่อห้องสมุดได้รับหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่นๆ คืน จะแจ้งให้ผู้จองมารับได้ ถ้ามีผู้จองหลายรายก็ให้ยืมได้ตามลำดับที่จอง

2.2 หนังสือจองที่ใช้เป็นกลุ่ม (Group reserved book) ได้แก่หนังสือ และวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่อาจารย์ผู้สอนแจ้งให้ห้องสมุดจัดไว้ สำหรับให้นักศึกษาค้นคว้าประกอบในชั้นเรียน

ระบบการจัดหนังสือจองนั้นโดยทั่วไปมีการจัดแบ่งออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่

ระบบชั้นปิด (Closed shelf system) ซึ่งส่วนใหญ่มักจัดเก็บหนังสือจองไว้ในบริเวณที่ให้บริการจ่าย-รับ เจ้าหน้าที่เป็นผู้หยิบให้

ระบบชั้นเปิด (Opened shelf system) จัดไว้เป็นห้องเฉพาะ ผู้ใช้สามารถหยิบใช้ได้ด้วยตนเอง

ระบบรวม (Closed shelf and open shelf system) เป็นการจัดหนังสือที่มีผู้ต้องการใช้มาก

ไว้ในระบบชั้นปิด ให้ยืมอ่านในห้องสมุด เฉพาะในเวลาที่เปิดบริการ กำหนดระยะเวลาให้ยืมออกนอกห้องสมุดเพียง 1 คืน ส่วนหนังสือในระบบชั้นเปิดให้ยืมได้ 3 วัน หรือ 7 วัน

การบริการหนังสือจองที่มีประสิทธิภาพนั้นควรมีหลักเกณฑ์ ในการปฏิบัติดังนี้

- 1) มีแผนการปฏิบัติงานที่ยืดหยุ่นได้ กล่าวคือ นอกเหนือจากระยะเวลาบริการปกติ คือ ระยะเริ่มเปิดและปิดภาคการศึกษา ควรเพิ่มบุคลากรในการให้บริการมากกว่าเวลาปกติ
- 2) ควรแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบอย่างเป็นทางการ ถึงความจำเป็นของการจัดหนังสือจองแต่เนิ่นๆ และมีการปรับปรุงรายชื่อหนังสือจองให้ทันสมัย เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับประโยชน์มากที่สุด
- 3) ห้องสมุดควรมีนโยบายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับจำนวนหนังสือจอง โดยทั่วไปควรจัดหนังสือ 1 เล่ม ต่อ นิสิตนักศึกษา 10 คน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาจำนวนหนังสือจองแต่ละรายการให้สมดุลกับจำนวนผู้ใช้ด้วย
- 4) ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน ด้วยการขอทราบรายชื่อหนังสือที่จะทำหนังสือจองพร้อมทั้งจำนวนนิสิตนักศึกษาที่ต้องใช้หนังสือนั้นๆ เพื่อที่ห้องสมุดจะได้กำหนดระยะเวลาของการยืมได้เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้
- 5) เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาใช้หนังสือจองที่มีผู้ใช้น้อยได้โดยปกติ และสำหรับกรณีที่อาจารย์บางท่านขอสำรองหนังสือจองไว้ มากเกินกว่าที่นักศึกษาจะสามารถมีเวลาอ่านได้ ห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ได้ทราบ เพื่อลดจำนวนหนังสือจองลง (วนิดา จินตนาณรัตน์. 2523 : 17 ; อ้างอิงจาก Lyle. n.d. *The Administration of the College Library*. p. 82)

บริการหนังสือจอง เป็นบริการที่มีความสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ดังนั้นห้องสมุดแต่ละแห่งจึงมีนโยบายและระเบียบปฏิบัติ ในการใช้แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตนักศึกษาที่ต้องการใช้บริการ และจำนวนหนังสือที่ห้องสมุดมีอยู่เป็นสำคัญ

3. บริการเอกสารสนเทศ (Reference and information service) เป็นบริการที่ช่วยเหลือให้คำตอบในเรื่องทั่วไป และช่วยในการค้นคว้าวิจัย เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มรวมทั้งมีระบบการจัดเก็บและรวบรวมข่าวสารความรู้ต่างๆ ตลอดจนจัดทำคู่มือที่ให้ความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ห้องสมุด (ธิดา โพธิ์พุกคณะ. 2515 : 44)

สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย บริการเอกสารสนเทศเป็นบริการที่สำคัญ ที่เชื่อมโยงระหว่างผู้ใช้บริการกับห้องสมุด ซึ่งได้รับการพัฒนาตลอดมาทั้งด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่มีแนวโน้มในการให้บริการอย่างละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อประสิทธิภาพของการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย ด้วยการนำเอาเครื่องจักรกลเข้ามาช่วยในการให้บริการ แต่อย่างไรก็ตามองค์ประกอบที่สำคัญของการบริการก็คือ แหล่งสารนิเทศ (Information sources) ผู้ต้องการสารนิเทศ (Information seekers) และบรรณารักษ์ผู้ให้บริการอ้างอิงและสารนิเทศ (Reference and information librarians) (วนิดา จินตนาณรัตน์. 2523 : 19 ; อ้างอิงจาก Whittaker. 1977. *Journal of Librarianship*. p. 49-63)

ลักษณะธรรมชาติของงานบริการเอกสารสนเทศ แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้คือ

3.1 บริการทางตรง (Direct service) ได้แก่บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ซึ่งสามารถหาคำตอบจากหนังสือและวัสดุอ้างอิงอื่นๆ ให้ผู้ใช้บริการได้ ทันทีที่ได้รับคำถาม และบริการสารนิเทศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

3.1.1 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (Reference Service) คือ บริการช่วยค้นหาคำตอบที่ถูกต้องให้ตามความต้องการของผู้ใช้โดยตรง คำถามที่ถามมีหลายประเภทคือ

3.1.1.1 คำถามทั่วไป (Directional questions) เป็นคำถามที่ไม่จำเป็นต้องค้นคว้าอ้างอิง เช่นคำถามเกี่ยวกับที่เก็บหนังสือบางชนิด เป็นต้น

3.1.1.2 คำถามอ้างอิง (Ready reference questions) คือ คำถามที่ต้องการคำตอบสั้นๆ ด้วยการอ้างอิงแหล่งที่มาจากหนังสือ 2-3 เล่ม ใช้เวลาสั้นๆ ในการค้นหาคำตอบ

3.1.1.3 คำถามค้นคว้า (Specific search questions) คือคำถามที่ต้องการคำตอบยาว ต้องค้นคว้าจากหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่นๆ หลายเล่ม สามารถนำคำตอบไปเขียนรายงานหรือภาคนิพนธ์ได้

3.1.1.4 คำถามวิจัย (Research questions) คือคำถามที่ต้องการคำตอบจากแหล่งคำตอบหลายประเภท หรืออาจต้องค้นหาคำตอบจากห้องสมุดอื่น (วนิดา จินตนานุรัตน์. 2523 : 19 ; อ้างอิงจาก Katz. 1974. *Introduction to Reference Work*. p. 9)

การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้านี้ ผู้ใช้บริการอาจติดต่อสอบถามด้วยตนเอง หรือติดต่อทางโทรศัพท์ หรือทางไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าเป็นการสอบถามด้วยตนเองผู้ให้บริการก็สามารถซักถามรายละเอียดต่างๆ ได้ จึงค้นหาคำตอบให้ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด แต่ถ้าเป็นคำถามทางโทรศัพท์ หรือทางไปรษณีย์ ซึ่งเป็นบริการตอบคำถามที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะบริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ คำตอบที่ได้รับอาจตรงหรือไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของคำถาม

3.1.2 บริการสารนิเทศ (Information service) ได้แก่การบริการรวบรวม จัดหารายละเอียดของข้อเท็จจริงจากสิ่งพิมพ์ต่างๆ แล้วนำมาจัดเก็บไว้อย่างมีระบบ ตลอดจนจัดทำคู่มือชนิดต่างๆ ไว้เพื่อช่วยในการค้นคว้า ได้แก่บริการดังต่อไปนี้ คือ

3.1.2.1 การจัดทำสารสังเขป (Abstracting service) คือการย่อเรื่องของหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่นๆ พร้อมทั้งให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม ได้แก่ สารสังเขปประเภทบรรยาย หรือบอกเล่า (Descriptive or indicative abstracts) คือบอกให้ทราบว่าสิ่งพิมพ์เรื่องนั้นมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง และสารสังเขป ประเภทให้ความรู้ (Informative abstracts) เป็นการย่อเนื้อความ หรืออภิปรายความ เขียนถึงจุดเด่นของเรื่อง สารสังเขปที่ดีควรสั้นกระชับรัด เนื้อความกระชับ ถูกต้อง เขียนอย่างตรงไปตรงมา เข้าใจง่าย สามารถถ่ายทอดความคิดเห็นของผู้แต่งได้อย่างถูกต้อง

3.1.2.2 บริการจัดทำดัชนี (Indexing service) เป็นบริการที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อคน สถานที่ คำศัพท์ หัวเรื่อง ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง หรือรายการอื่นๆ ที่มีความสำคัญว่าอยู่หน้าใดของหนังสือ วารสาร และวัสดุการอ่านอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางไปสู่เนื้อหาของวัสดุการอ่าน ดังกล่าว ได้แก่ ดรรชนีหนังสือ (Book indexes) คือ ดรรชนีที่จัดทำไว้ช่วยให้ผู้อ่านได้ค้นหาเรื่อง หัวข้อ ชื่อต่างๆ และกลุ่มคำที่ต้องการว่ามีรายละเอียดอธิบายไว้ในหน้าใดของหนังสือ อยู่ท้ายเล่มเรียงตามลำดับอักษรของคำ และบอกเลขหน้าที่ค้นเรื่อง ดรรชนีวารสาร (Periodical indexes) คือรายชื่อบทความในวารสาร ซึ่งอาจจัดทำในรูปบัตรรายการ หรือพิมพ์เป็นเล่ม ข้อความในดรรชนีประเภทนี้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อผู้เขียน บทความ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่หรือเล่มที่ เดือน ปี เลขหน้าที่มีบทความ ปัจจุบันดรรชนีวารสาร

เป็นที่นิยมแพร่หลายมาก มีการจัดทำดัชนีวารสารทั่วไป ดรรชนีวารสารเล่มใดเล่มหนึ่ง หรือดรรชนีวารสารที่ห้องสมุดแต่ละแห่งจัดทำขึ้น เพื่อใช้ภายในห้องสมุด ดรรชนีหนังสือพิมพ์ (Newspaper indexes) คือ รายชื่อบทความหรือข่าวสารสำคัญๆ ในหนังสือพิมพ์ ประกอบด้วยชื่อผู้เขียน ชื่อบทความ หรือข่าว ชื่อหนังสือพิมพ์ วันเดือนปี และเลขหน้าที่มีบทความ (พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์. 2519 : 103-106)

3.1.2.3 บริการแปล (Translation service) เนื่องจากสิ่งพิมพ์ทางวิชาการได้ทวีจำนวนมากขึ้น และจัดพิมพ์ออกเป็นภาษาต่างๆ หลายภาษา นักวิชาการจำเป็นต้องติดตามศึกษา ค้นคว้า วิทยาการเหล่านั้นอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ให้การศึกษาและการค้นคว้าวิจัยดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงต้องจัดให้มีบริการแปลขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ให้มากที่สุด โดยบรรณารักษ์ทำการแปลเอง หรือขอความร่วมมือจากนักวิชาการที่มีความรู้ในภาษานั้น

3.1.2.4 การยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary loan) คือบริการที่ห้องสมุดจัดยืม หนังสือวัสดุการอ่านอื่นๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุที่ห้องสมุดไม่มี จากห้องสมุดอื่นๆ ตามความต้องการ ของผู้ใช้ เป็นความร่วมมือที่กระทำกันในระดับภายในประเทศและต่างประเทศ ระหว่างห้องสมุดภายใน สถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบัน โดยมีข้อตกลงในรายละเอียดร่วมกัน นับเป็นบริการที่ประโยชน์อย่างยิ่ง ช่วยให้ผู้ใช้ได้ประโยชน์จากสิ่งพิมพ์อย่างแพร่หลายมากขึ้น เพราะห้องสมุดแห่งเดียวไม่สามารถรวบรวม สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้ครบถ้วน สมาคมห้องสมุดเพื่อการวิจัย (Association of research libraries) ได้พยายาม หาแนวทางต่างๆ เพื่อขยายและปรับปรุงบริการนี้ให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำเครื่อง คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการให้บริการ ทำให้สามารถขยายขอบเขตการบริการได้กว้างขวางจากระดับชาติ ไปสู่ภูมิภาคและนานาชาติในที่สุด นับว่าเป็นวิธีการที่ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ในการซื้อสิ่งพิมพ์ซ้ำซ้อนกัน ได้มากวิธีหนึ่งด้วย (วนิดา จินตนาณรัตน์. 2523 : 21 ; อ้างอิงจาก Hayes, & Becker. n.d. *Handbook of Data Processing for Libraries*. p. 572-573)

3.1.2.5 บริการด้านบรรณานุกรม (Bibliographical service) ได้แก่การรวบรวม รายชื่อหนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ อย่างมีแบบแผน ตามชนิดของสิ่งพิมพ์นั้นๆ ด้วยการให้รายละเอียด เกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เลขหน้า รวมทั้งอาจมี บรรณนิทัศน์สังเขป หรือสารสังเขปประกอบด้วยตามความเหมาะสม หรือความจำเป็นในการใช้ บริการ ด้านบรรณานุกรมอาจจัดทำได้หลายวิธี เช่น การทำบรรณานุกรมเฉพาะวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว บริการช่วยหารายละเอียด ทางบรรณานุกรม ในกรณีที่ผู้ใช้ต้องการทราบแต่ไม่สามารถค้นหาเองได้ และบริการแนะนำการทำ บรรณานุกรม ในการเขียนรายงานหรือภาคินพนธ์ ซึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องเขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรม เป็นหลักฐาน ประกอบการค้นคว้า หรือถ้าเป็นไปได้อาจมีการจัดสอนอย่างเป็นทางการ เป็นงานของ ห้องสมุดอย่างหนึ่งที่จัดบริการสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ (วนิดา จินตนาณรัตน์. 2523 : 22 ; อ้างอิงจาก *College and Research Libraries News*. 1977. p. 92)

3.1.2.6 บริการสอนการใช้ห้องสมุด (Library instruction service) หมายถึง การสอนให้ผู้ใช้รู้จักวิธีค้นหาวัดุดอุปกรณ์ และวิธีการใช้ห้องสมุด วิธีใช้หนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ รวมทั้ง โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่มีในห้องสมุดได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการ

มากที่สุด การสอนการใช้ห้องสมุดทำได้ 2 วิธี คือ การสอนแบบเป็นทางการ (Formal library instruction) และการสอนแบบไม่เป็นทางการ (Informal library instruction)

1) การสอนแบบเป็นทางการ (Formal library instruction) โดยอาจจัดวิชาการใช้ห้องสมุดเป็นวิชาเลือกหรือวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาและการสอน ของมหาวิทยาลัยหรือบรรยายแทรกในวิชาต่างๆ ซึ่งอาจมีหรือไม่มีหน่วยกิตให้ก็ได้ เป็นการประสานงานระหว่างฝ่ายห้องสมุด กับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือฝ่ายห้องสมุดกับอาจารย์ประจำวิชานั้นๆ จัดช่วงเวลาการบรรยายที่เหมาะสมให้ควรแทรกการบรรยายนี้ไว้ในวิชาที่มีนิสิตนักศึกษาเรียนจำนวนมาก เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับความรู้และประโยชน์ให้มากที่สุด

2) การสอนแบบไม่เป็นทางการ (Informal library instruction) คือ การสอนการใช้ห้องสมุดทางอ้อมโดยบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของห้องสมุด โดยเฉพาะฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ซึ่งเมื่อได้รับคำถาม บรรณารักษ์อาจแนะนำให้ผู้ถามรู้จักคู่มือต่างๆ ที่จะนำไปสู่คำตอบเหล่านั้นได้ การสอนชนิดนี้ทำได้ตลอดเวลา โดยอาจจัดสอนเป็นกลุ่ม หรือจัดสอนเป็นรายบุคคลตามแต่โอกาสหรือความจำเป็น การให้รายละเอียดลึกซึ้งเพียงใด ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและความต้องการของนิสิตนักศึกษา (จารุวรรณ สินธุโสภณ. 2523 : 90) นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการใช้ห้องสมุด (Library orientation) ซึ่งเป็นการบรรยายและนำชมห้องสมุด แนะนำให้รู้จักหนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ โสตทัศนวัสดุ ตลอดจนบริการของห้องสมุด ทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถใช้ห้องสมุดเป็นเครื่องมือช่วยในการค้นคว้า นำไปสู่ความรู้ด้านต่างๆ ที่ต้องการได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะความรู้ด้านบรรณานุกรม (วนิดา จินตนานุรัตน์. 2523 : 23 ; อ้างอิงจาก Gwinn. 1980. *College and Research Libraries News*. p. 5-16) การสอนแบบนี้อาจมีภาพยนตร์, สไลด์ ประกอบพร้อมแจกคู่มือการใช้ห้องสมุด เมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหาหรือข้อสงสัยก็สามารถสอบถามได้ทันที การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด นิยมจัดบริการแก่นิสิตนักศึกษาใหม่ของสถาบัน ในระยะเริ่มเปิดภาคการศึกษาแรก

3.1.2.7 บริการข่าวสารทันสมัย (Current awareness service) เป็นบริการที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ ให้สามารถติดตามทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเทคโนโลยี ซึ่งก่อให้เกิดวรรณกรรมในสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นในรูปแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ มากมาย บริการนี้มีหน้าที่จัดทำข้อมูลความรู้ข่าวสารต่างๆ มาสู่ผู้ใช้อย่างรวดเร็วที่สุด และรวมทั้งการกระตุ้นให้มีการใช้ความรู้ที่จัดเตรียมไว้บริการให้มากที่สุด นับเป็นบริการที่สำคัญอย่างหนึ่งของบริการสารสนเทศ ที่สามารถจัดทำได้หลายรูปแบบตั้งแต่การเขียนด้วยมือ การพิมพ์ จัดสำเนาจัดทำในรูปแบบของจุลสาร รายงาน หรือวารสาร ตลอดจนกระทั่งใช้เครื่องจักรกลเข้ามาช่วยให้บริการเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ห้องสมุดใดจะเลือกใช้วิธีการสอนชนิดใดในการให้บริการ ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของห้องสมุดแต่ละแห่งเป็นสำคัญ

บริการข่าวสารทันสมัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) บริการเอกสารบรรณานุกรมและสารสนเทศ (Information and bibliographic publications) ได้แก่การแจ้งให้ผู้ใช้ทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน เมื่อมีเอกสาร หรือสารสนเทศใหม่ๆ เข้ามาในห้องสมุด อาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น การทำรายชื่อหนังสือใหม่ ข่าวสารห้องสมุด สารบัญวารสาร ฉบับใหม่ รายชื่อบทความที่น่าสนใจ สารสังเขป การหมุนเวียนวารสาร การรวบรวมบรรณานุกรม

เป็นต้น การคัดสรรสารสนเทศเฉพาะเพื่อแจกจ่ายให้ผู้ต้องการ ได้แก่บริการ ที่ผู้ให้บริการเสาะแสวงหาสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ ตามที่ผู้ใช้ห้องสมุดแต่ละคนได้แจ้งความจำนงค์ไว้ว่า สนใจวิชาใด ต้องการเอกสารประเภทใด เมื่อได้สารสนเทศเหล่านั้นเข้ามาผู้ให้บริการก็จัดทำเป็นบรรณานุกรม หรือ บรรณานุกรม วิธีใดวิธีหนึ่งตามความเหมาะสม แล้วคัดเลือกส่งไปให้ผู้ใดตามความสนใจของแต่ละคน (วนิดา จินตนา นฤตน์. 2523 : 24 ; อ้างอิงจาก Cosmann. 1977. *Libri*. p. 125-126)

3.2 บริการทางอ้อม (Indirect service) ได้แก่การคัดเลือกและการจัดหาหนังสือ วัสดุ การอ่านอื่นๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์เพื่อใช้ในการค้นคว้า วิจัย การจัดเตรียม บุคลากรฝ่ายบริการ การร่วมมือประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เป็นงานที่เกี่ยวข้องทั้งงานด้านเทคนิค และงานบริหาร ซึ่งดำเนินการ เพื่อให้การบริการทางตรงดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. บริการถ่ายเอกสาร (Photocopying service) เป็นบริการที่จำเป็น และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายตามห้องสมุดมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน เพราะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอก ในกรณีที่ห้องสมุดไม่อนุญาตให้นำหนังสือบางเล่ม หรือสิ่งพิมพ์บางประเภทออกนอกห้องสมุด นอกจากนี้ยังช่วยรักษาดัชนีฉบับ ให้มีสภาพคงทนถาวร หรือในกรณีที่ดัชนีฉบับมีราคาแพงมาก การถ่ายเอกสาร ก็จะช่วยลดภาระในการซื้อดัชนีฉบับเพิ่มเติม ช่วยลดความสูญเสียของห้องสมุดอันเนื่องมาจากการฉีกหรือตัดสิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่างๆ ได้ครบถ้วนเช่นเดียวกับต้นฉบับเดิมทุกประการ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมีบริการถ่ายเอกสารไว้บริการแก่ผู้ใช้ อย่างน้อย 1 จุด สำหรับอัตราค่าบริการอาจแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของห้องสมุดแต่ละแห่ง ส่วนการจะจัดตั้งบริการนี้ไว้ที่ฝ่ายใด ขึ้นอยู่กับความจำเป็น และความเหมาะสม รวมทั้งความสะดวกของการให้บริการของผู้ใช้และเจ้าหน้าที่

บริการต่างๆ ดังที่กล่าวมาเป็นลำดับนี้ จัดเป็นบริการทั่วไปที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งควรจัดไว้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด และควรจะต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการให้บริการ จึงทำให้ขอบเขตของการให้บริการกว้างขวางยิ่งขึ้น มีการประสานงานกันระหว่างห้องสมุด ทั้งงานด้านเทคนิคและงานด้านบริการ ซึ่งนอกจากกระทำกันในระดับสถาบันและระดับชาติแล้ว ยังก้าวหน้าไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติอีกด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด

การให้บริการของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอยู่มากมาย กล่าวคือ นอกจากจะมีหอสมุดกลางแล้วยังมีห้องสมุดของคณะ ห้องสมุดของภาควิชาต่างๆ และห้องสมุดประจำสถาบันอีกหลายสถาบัน ห้องสมุดต่างๆ เหล่านี้ มีการดำเนินงานที่เป็นอิสระไม่ขึ้นต่อหอสมุดกลาง (วงศ์สว่าง เชาว์ชุตติ. 2532 : 1) ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่

หอสมุดกลาง

ห้องสมุดคณะครุศาสตร์

ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์

ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์

ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์
 ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์
 ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
 ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์
 ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์
 ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์
 ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์
 ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์
 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์
 ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์
 ห้องสมุดวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี
 ห้องสมุดศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีชีวภาพ
 ห้องสมุดสถาบันไทยศึกษา
 ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์
 ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์
 ห้องสมุดสถาบันพาณิชยนาวี
 ห้องสมุดสถาบันภาษา
 ห้องสมุดสถาบันวิจัยพลังงาน
 ห้องสมุดสถาบันวิจัยโลหะวัสดุ
 ห้องสมุดสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
 ห้องสมุดสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
 ศูนย์สารสนเทศ วิทยาลัยการสาธารณสุข
 ศูนย์บริการสารสนเทศนานาชาติ สถาบันวิทยบริการ
 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลาง
 ศูนย์เอกสารประเทศไทย
 สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ

การให้บริการของห้องสมุดต่างๆ มีดังนี้ คือ

1. ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดเป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่รวบรวมหนังสือ เอกสารตลอดจนงานวิจัยฯ สาขาเภสัชศาสตร์ เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2483 อยู่ที่ ชั้น 2 ของตึกคณะเภสัชศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันเป็นคณะศิลปกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เดิมไม่มีบรรณารักษ์

- อาศัยความร่วมมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ในการให้บริการต่างๆ โดยใช้บัตรรายการที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 จึงมีบรรณารักษ์รับผิดชอบ โดยมีคณะกรรมการห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาควิชาต่างๆ เป็นฝ่ายกำหนดนโยบายให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดซื้อหนังสือและวารสาร ตลอดจนพิจารณาปัญหาต่างๆ ของห้องสมุด จัดหมวดหมู่หนังสือด้วยระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) (ทองอินทร์ วงศ์โสธร ... และคนอื่นๆ. 2523 : 3-4.)

ในปี พ.ศ. 2525 ได้ย้ายมาอยู่ ณ ชั้น 1 ของอาคารคณะเภสัชศาสตร์ ถนนพญาไท ติดต่อกับบริเวณด้านสยามสแควร์ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ปัจจุบันได้ย้ายมาอยู่ ณ ที่ทำการถาวร ชั้น 2 มีพื้นที่ ห้องสมุดประมาณ 730 ตารางเมตร มีหนังสือ, วารสาร และสิ่งพิมพ์ฯ ประมาณ 24,500 เล่ม มีห้องศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) สำหรับให้บริการแก่นิสิตในคณะเภสัชศาสตร์ ใช้ศึกษาบทเรียนทางคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบวิชาเรียนต่างๆ โดยอาจารย์ในคณะเป็นผู้จัดทำ และนอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการบริการแก่นิสิต อาจารย์ ข้าราชการ และลูกจ้าง ของคณะ รวมทั้งผู้ใช้ต่างคณะ และบุคคลภายนอก ดังนี้ คือ

- 1) บริการยืม-คืน หนังสือ เอกสารและสิ่งพิมพ์ฯ
- 2) บริการหนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รายงานการวิจัย สิ่งพิมพ์พิเศษ ได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาล มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งปริญญานิพนธ์, วิทยานิพนธ์ และสื่อการเรียนการสอน
- 3) บริการหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม นามานุกรม หนังสือรายปี เป็นต้น
- 4) บริการยืมระหว่างห้องสมุด ขอถ่ายสำเนาบทความจากวารสาร/หนังสือภายในประเทศ จากห้องสมุดต่างๆ
- 5) บริการช่วยการค้นคว้าวิจัยและให้คำแนะนำการทำรายงาน
- 6) บริการสืบค้น OPAC จากฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือของห้องสมุดภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalinet) และรายชื่อวารสารต่างประเทศ ที่ห้องสมุดต่างๆ บอกรับ (Union list of serials in Thailand)
- 7) บริการสืบค้นสารสนเทศเฉพาะเรื่องจาก CD-ROM / CD online สาขาต่างๆ จากฐานข้อมูลเฉพาะทางด้านเภสัชศาสตร์, ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Reference Databases) โดยผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสาร ทั้งในรูปแบบบรรณานุกรมและเอกสารฉบับเต็ม รวมทั้ง ฐานข้อมูลใน World Wide Web โดยผ่าน Web Browser
- 8) บริการตอบคำถาม และแนะนำการใช้ห้องสมุด
- 9) บริการสารบัญวารสารภาษาอังกฤษ (Current content of pharmacy periodicals)
- 10) บริการหนังสือสำรอง (Reserve books)
- 11) บริการจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดได้รับใหม่ (Library accessions lists)
- 12) บริการถ่ายเอกสาร

2. หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประวัติย้อนไปถึงสมัยแรกตั้งโรงเรียนข้าราชการพลเรือน เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2453 ซึ่งเข้าใจว่าได้ตั้งห้องสมุดโรงเรียนขึ้นด้วย ต่อมาเมื่อโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขยายกิจการเป็น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดโรงเรียนข้าราชการพลเรือนจึงได้รับการสถาปนาเป็นหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2459 หอสมุดกลางเดิมมีที่ทำการอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ ใช้ห้องเลขที่ 27 และ 28 มีเนื้อที่ไม่เพียงพอกับจำนวนหนังสือที่เพิ่มมากขึ้นจึงได้สร้างอาคารขึ้นใหม่ ได้ทำพิธีเป็นทางการเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2520 ต่อมาหอสมุดกลางอยู่ในสภาพแออัด เนื่องจากหนังสือเพิ่มมากขึ้นและคณะอักษรศาสตร์ ซึ่งขาดแคลนห้องเรียน ได้มาใช้ห้องในตึกหอสมุดกลางเป็นห้องเรียน และห้องพักอาจารย์ ทำให้หอสมุดกลางมีที่นั่งเพียง 392 ที่นั่งเพื่อบริการแก่นิสิต อาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัยทั้งหมด และเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2521 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ออกพระราชกฤษฎีกา รวมหอสมุดกลางเข้าเป็นสถาบันวิทยบริการ มีฐานะเทียบเท่าคณะและได้เปิดดำเนินการ ในวันที่ 14 มิถุนายน 2525 โดยในระยะแรก สถาบันวิทยบริการประกอบด้วย 4 หน่วยงานหลัก คือ สำนักงานเลขานุการ หอสมุดกลาง ศูนย์โสตทัศนวัสดุกลาง และศูนย์เอกสารประเทศไทย และได้มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2537 แบ่งหน่วยงานออกเป็น 14 ฝ่าย ดังนี้ (เบญจา รุ่งเรืองศิลป์. สัมภาษณ์. 2543)

- 1) สำนักงานเลขานุการ
- 2) ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
- 3) ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ
- 4) ฝ่ายระบบสารสนเทศ
- 5) ฝ่ายบริการผู้อ่าน
- 6) ฝ่ายบริการช่วยค้นคว้าวิจัย และบริการพิเศษ
- 7) ฝ่ายบริการจ่าย-รับ และบริการระหว่างห้องสมุด
- 8) ฝ่ายบริการสารสนเทศนานาชาติ
- 9) ฝ่ายผลิตสื่อการศึกษา
- 10) ฝ่ายโสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์
- 11) ฝ่ายประมวลสารสนเทศและจัดทำสาระสังเขปบรรณานุกรมประเทศไทย
- 12) ฝ่ายส่งเสริมสารสนเทศประเทศไทยเพื่อการวิจัย
- 13) ฝ่ายฝึกอบรมและเผยแพร่
- 14) หอศิลป์วิทยานิพนธ์

ในทางปฏิบัติงาน หมายเลข 2-7 คือส่วนที่เป็น การดำเนินงานของหอสมุดกลาง
หน้าที่และความรับผิดชอบของหอสมุดกลาง แบ่งออกได้ดังนี้

1. รับผิดชอบในการจัดหาสิ่งพิมพ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในสาขาวิชาต่างๆ ให้เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้า และวิจัยในระดับปริญญาตรี โท เอก โดยเลือกซื้อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอันอาจใช้ร่วมกันได้หลายคณะ หลายแผนกวิชา เป็นหนังสือและตำราในระดับการศึกษาทั่วไปและหนังสือตำรา เอกสาร สำหรับการค้นคว้าวิจัย เก็บรวบรวมตำราขึ้นบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับโครงการ

ของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะรับนักศึกษาให้มากขึ้นและในหลายสาขาวิชาจะเปิดถึงขั้นปริญญาเอก ส่วนหนังสือ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของห้องสมุดคณะ ที่ต้องจัดซื้อเอง

2. สะสมหนังสือมีค่าหายากเกี่ยวกับประเทศไทย รวมทั้งวารสารฉบับย้อนหลังให้พอเพียงกับการศึกษาค้นคว้า สะสมเอกสารและวัสดุที่จะเป็นคู่มือ ในการทำวิจัย เช่น ไมโครฟิล์ม และเอกสารอ้างอิง บางประเภทที่จำเป็นในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้เป็น ห้องสมุดเพื่อการวิจัย (Research library) อย่างแท้จริง

3. จัดให้มีเครื่องช่วยค้นหาหนังสือและวารสารต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาเป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติโดยใช้โปรแกรม INNOPAC ได้แก่การจัดทำระเบียบรายการหนังสือ เป็นศูนย์กลางรวมระเบียบรายการหนังสือ วิทยานิพนธ์ จากห้องสมุดทุกแห่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ ตลอดจนจัดประเภทหนังสือตามแบบสากลนิยม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

4. จัดให้มีบริการช่วยค้นหาและตอบคำถามแก่ผู้ใช้ห้องสมุด โดยให้มีบรรณารักษ์ทำหน้าที่นี้โดยตรงประจำ

5. จัดทำบรรณานุกรมในสาขาวิชาต่างๆ ให้นิสิตและอาจารย์ใช้ประกอบการค้นคว้าในเรื่องต่างๆ รวมทั้งจัดทำดรรชนีวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย

6. จัดให้มีบริการสิ่งพิมพ์ คือ คู่มือหอสมุดกลาง รายชื่อหนังสือรายเดือน ดรรชนีวารสารไทย สารสังเขปหนังสือใหม่ บทความในวารสารใหม่ และบรรณานุกรมเรื่องต่างๆ

7. จัดให้มีบริการถ่ายภาพข้อความและรูปภาพจากหนังสือ เอกสาร ตามความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

8. จัดให้มีบริการหนังสือจอง โดยอาจารย์แต่ละท่านอาจขอให้หอสมุดกลาง จัดหนังสือจองสำหรับนิสิตทั้งชั้นใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง

9. ให้ความร่วมมือด้านวิชาการแก่ห้องสมุดสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เช่น จัดให้มีการยืมระหว่างห้องสมุด การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ เป็นต้น

10. จัดแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดให้แก่นิสิตใหม่ รวมทั้งอาจารย์ ให้รู้จักวิธีใช้ห้องสมุดสมัยใหม่ตามหลักวิชา

11. จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของหน่วยงาน ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งของหน่วยราชการ องค์กร และรัฐวิสาหกิจ ตามคำร้องขอของหน่วยงานนั้นๆ

12. จัดนิทรรศการในห้องสมุดเพื่อแนะนำหนังสือที่น่าสนใจแก่ผู้มาใช้ห้องสมุด หรือจัดนิทรรศการหนังสือประกอบเรื่องหรือเหตุการณ์ รวมทั้งวันสำคัญต่างๆ

การบริการของหอสมุดกลาง หอสมุดกลางให้บริการแก่คณาจารย์ ข้าราชการ นิสิต ทั้งระดับปริญญาตรี และบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอก โดยจัดหาวัสดุการศึกษาต่างๆ ไว้ให้บริการ อันอาจแบ่งการบริการของหอสมุดกลางได้ดังนี้

1) บริการหนังสือ เอกสารงานวิจัย หลักสูตรมหาวิทยาลัยต่างๆ วารสาร หนังสือพิมพ์ รวมทั้งสิ่งพิมพ์พิเศษ เช่นหนังสือหายาก สิ่งพิมพ์จุฬาฯ สิ่งพิมพ์รัฐบาลและสิ่งพิมพ์ประเทศไทย

2) บริการตอบคำถาม ให้บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด วิธีค้นหาข้อมูล บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM / CD online สาขาต่างๆ ให้คำแนะนำการทำรายงาน/การทำวิจัย

- 3) บริการช่วยค้นคว้าวิจัยและบริการพิเศษ ให้บริการจัดหาเอกสารตามความต้องการของผู้ใช้บริการ (Document delivery services)
 - 4) บริการถ่าย-รับ และบริการระหว่างห้องสมุด ให้บริการยืม/คืน หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ บริการรับสมัครสมาชิกห้องสมุด ต่ออายุบัตรสมาชิก และให้บริการยืมหนังสือ/เอกสารระหว่างห้องสมุดต่างๆ ภายในประเทศ
 - 5) บริการอินเทอร์เน็ต จัดบริการเครื่องปลายทาง สำหรับผู้ใช้บริการในประชาคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 6) บริการ COMPUTER BASED TRAINING ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง วิชาต่างๆ เช่น MS Office, Lotus เป็นต้น
 - 7) บริการ DIGITAL LIBRARY เป็นบริการที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการทุกระดับสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสาร ทั้งในรูปแบบนุกรมและเอกสารฉบับเต็มจากฐานข้อมูลต่างๆ ที่จัดบริการภายในสถาบันวิทยบริการด้วยตนเอง อาทิ ฐานข้อมูลห้องสมุด Chulalinet ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Reference Databases) ฐานข้อมูลกฤตภาคข่าวจาก INFOMA ฐานข้อมูลใน World Wide Web โดยผ่าน Web Browser
 - 8) บริการหนังสือจอง
 - 9) บริการแจกจ่ายสิ่งพิมพ์เผยแพร่ต่างๆ เช่น คู่มือการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ
 - 10) บริการถ่ายเอกสาร
3. ห้องสมุดคณะอื่นๆ ห้องสมุดคณะต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดให้บริการแก่ นิสิต อาจารย์ ข้าราชการ และลูกจ้าง ของคณะ รวมทั้งผู้ใช้ต่างคณะ และบุคคลภายนอก ดังนี้คือ
- 1) บริการยืม-คืน หนังสือ เอกสารและสิ่งพิมพ์ฯ
 - 2) บริการหนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย หนังสือพิมพ์ รวมทั้งสิ่งพิมพ์พิเศษ ได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาล มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รายงานการวิจัย รวมทั้งวิทยานิพนธ์ ปรียญานิพนธ์ฯ
 - 3) บริการหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม นามานุกรม หนังสือรายปี เป็นต้น
 - 4) บริการยืมระหว่างห้องสมุด ขอยถ่ายสำเนาบทความจากวารสาร/หนังสือทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ
 - 5) บริการช่วยการค้นคว้าวิจัยและให้คำแนะนำการทำรายงาน
 - 6) บริการสืบค้นฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือและวารสารและวัสดุอื่นๆ ของห้องสมุดภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalinet)
 - 7) บริการสืบค้นสารสนเทศเฉพาะเรื่องจาก CD-ROM / CD online สาขาเฉพาะ และสาขาที่เกี่ยวข้อง จากฐานข้อมูลที่ใช้ต้องการ ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Reference Databases) โดยผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสาร ทั้งในรูปแบบนุกรมและเอกสารฉบับเต็ม รวมทั้ง ฐานข้อมูลใน World Wide Web โดยผ่าน Web Browser
 - 8) บริการสารบัญทันสมัย (Current Contents)
 - 9) บริการหนังสือสำรอง (Reserve books)

- 10) บริการคอมพิวเตอร์ออนไลน์
- 11) บริการถ่ายเอกสาร
- 12) บริการตอบคำถาม ให้บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็นงานวิจัยในต่างประเทศ และงานวิจัยในประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

ปี ค.ศ. 1977 อีเลียต (Elliott. 1977 : 2391-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยบ็อบโจนส์ (Bob Jones University) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี, จำนวนผู้ใช้และไม่ใช้ห้องสมุด รวมทั้งเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ห้องสมุดกับการสอนการใช้ห้องสมุดในรายวิชาต่างๆ สำหรับจุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ใช้ห้องสมุด หมายถึงนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าใช้ห้องสมุดอย่างน้อย 1 ครั้งภายใน 3 เดือน และผู้ที่ไม่ใช้ คือนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อยกว่านี้ ผลการวิจัย คือนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยเข้าไปเพื่อใช้หนังสือส่วนตัวมากเท่าๆ กับที่ใช้สิ่งพิมพ์ต่างๆ ของห้องสมุด และนักศึกษาเหล่านี้ เคยได้เรียนการใช้ห้องสมุดมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่าฐานะชั้นปีมีส่วนสำคัญต่อการใช้ห้องสมุด นักศึกษาที่อยู่ชั้นปีแรกๆ มักจะมีการบ้านที่ต้องค้นคว้าจากหนังสือในห้องสมุด ในขณะที่ชั้นปีสูงขึ้น จะมีการบ้านที่ต้องใช้หนังสือค้นคว้าจากห้องสมุดน้อยกว่า ทำให้นักศึกษาที่ชั้นปีสูงขึ้นเข้าใช้ห้องสมุดน้อยลงด้วย

ในปี ค.ศ. 1979 แอชฮอร์ (Ashoor. 1979 : 4567A) ได้ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ใช้ห้องสมุดที่มีต่อการใช้ทรัพยากรและบริการของห้องสมุดในมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ในประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะประเมินคุณค่าของทรัพยากรห้องสมุด และการบริการห้องสมุด ตามความคิดเห็น และปฏิกิริยาที่มีต่อห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องการทราบปัญหาในการใช้ห้องสมุด และระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากร รวมทั้งการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามอาจารย์ และนักศึกษา สัมภาษณ์บรรณารักษ์และหัวหน้าแผนกแบบสอบถามได้ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 มหาวิทยาลัย (The University of Petroleum & Minerals (UMP), The University of Riyadh (UR), and King Abdul Aziz University (KAAU)) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยริยาดห์ (UR) และมหาวิทยาลัยคิงอับดุลอาซีซ (KAAU) มีความเห็นว่า ทรัพยากรห้องสมุดและบริการของห้องสมุดยังมีไม่เพียงพอ
2. อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยริยาดห์ และมหาวิทยาลัยคิงอับดุลอาซีซ คิดว่าห้องสมุดมีปัญหาหลายอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มทำให้ผู้ใช้ไม่พอใจต่อการใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ของห้องสมุด ปัญหาต่างๆ เหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขาดประสิทธิภาพของงานเทคนิค งานบริการ ผู้อ่าน และการประชาสัมพันธ์
3. ทัศนคติของอาจารย์ต่อความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุดและบริการ ตลอดจนระดับการมีส่วนร่วมในการจัดหาและใช้ทรัพยากรห้องสมุดนั้นเกี่ยวข้องกับตัวแปร วุฒิ สัญชาติ และความ

เชี่ยวชาญในวิชาเฉพาะของอาจารย์

4. อาจารย์และนักศึกษาของทั้ง 3 มหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากร ตลอดจนการปรับปรุงทรัพยากรห้องสมุดและการบริการน้อย

5. ทศนคติของอาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุด โดยเฉพาะที่มหาวิทยาลัยริยาดห์ และมหาวิทยาลัยคิงอับดุลอาซีซ พบว่าเจ้าหน้าที่ยังขาดการฝึกอบรมวิชาชีพ บรรณารักษ์ที่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้ได้ถูกต้อง

ในปีเดียวกัน บาวเนอร์ (Bauner. 1979 : 5379A) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดและความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มหาวิทยาลัย เซาเทิร์นอิลลินอยส์-คาร์บอนเดล (Southern Illinois University-Carbondale) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคำจำกัดความของคำว่า ผู้ใช้ห้องสมุด ให้กว้างขึ้นกว่าที่ใช้อยู่เดิม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของนักศึกษากับการใช้ห้องสมุดมอริส (Morris Library) ที่มหาวิทยาลัย เซาเทิร์นอิลลินอยส์-คาร์บอนเดล เพื่อศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการบริการและความสะดวกที่ห้องสมุดจัดให้ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,213 คน พบว่า

1. การใช้วัสดุภายในห้องสมุดกับการยืม และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการศึกษาภายในห้องสมุด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักศึกษาที่มีการเรียนไม่ดี ใช้วัสดุของห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนดี
3. การใช้ห้องสมุด กับระดับชั้นปี หรือคณะที่เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ
4. ปัญหาที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของนักศึกษา คือ การเพิ่มจำนวนวัสดุในห้องสมุด และปัญหาที่รองลงมาคือ ปัญหาสภาพแวดล้อมของห้องสมุด และบริการของห้องสมุด
5. เหตุผลที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเรียงลำดับความสำคัญคือ เพื่อทำการบ้าน ค้นคว้าและวิจัย อ่านตำรา และเพื่ออ่านหนังสือเบาสบายเป็นการพักผ่อน
6. นักศึกษาจำนวนน้อยกว่า 1% ได้เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ในขณะที่ร้อยละ 50-60 คิดว่าการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดน่าจะเป็นประโยชน์
7. ข้อเขียนวิจารณ์ของนักศึกษามีทั้งบวกและลบ โดยข้อวิจารณ์ทางบวกมีความเห็นว่าการบริการของห้องสมุดและจำนวนวัสดุห้องสมุดดีมากหรือดี ส่วนข้อวิจารณ์ทางลบ มีความเห็นว่าสภาวะแวดล้อมของห้องสมุดไม่ดี การบริการและจำนวนวัสดุห้องสมุดไม่ดีรองลงมา

ปี ค.ศ. 1997 อลาเกวี่ลี (Alaqeeli. 1997 : 4970A) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดประชาชนของนักศึกษานานาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาความถี่ของการไปใช้ห้องสมุดประชาชน และเพื่อศึกษาเหตุผลของนักศึกษาในการใช้และไม่ใช้ห้องสมุดประชาชน รวมทั้งเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ที่ใช้และผู้ที่ไม่ใช้ห้องสมุดประชาชน ได้ทำการศึกษากับนักศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) และ มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio State University) จำนวน 350 คน โดยให้ตอบแบบสำรวจทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจาก กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเพอร์ดู จำนวนร้อยละ 71 และมหาวิทยาลัยโอไฮโอ จำนวนร้อยละ 61 พบว่า นักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการอ่าน การศึกษาด้วยตนเอง หรือเพื่อความต้องการของครอบครัว ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการอ่าน และเพื่อการศึกษา

ในปีเดียวกันปีเดียวกัน หลิว และ เรดเฟิร์น (Liu, & Redfern. 1997 : 348-54) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาที่ต่างวัฒนธรรมกัน : กรณีศึกษา ที่มหาวิทยาลัยซานโจเซ่ (San Jose State University) พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่มาจากเชื้อชาติแตกต่างกันจะมีการค้นหา, เลือก และใช้สารสนเทศรวมทั้งแหล่งสารสนเทศอย่างไร โดยสำรวจจากนักศึกษา 237 คน ที่มหาวิทยาลัยซานโจเซ่ ในปี 1995 นักศึกษาที่มากกว่าร้อยละ 50.7 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ซึ่งเป็นนักศึกษาที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรก มักจะประสบความสำเร็จในการใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่ไม่พูดภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังมีข้อชี้ว่า นักศึกษาที่มีความถนัดในการใช้ห้องสมุดสูง จะประสบความสำเร็จ ในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการมากกว่าผู้ที่ใช้ห้องสมุดน้อยหรือไม่เคยใช้เลย พื้นฐานทางวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการใช้ห้องสมุด นักศึกษาจากเอเชียที่ไม่ประสบความสำเร็จในการใช้ห้องสมุด ยังคงหลีกเลี่ยงในการใช้บริการตอบคำถาม ดังนั้นบรรณารักษ์ควรจะทราบในการปฏิบัติต่อนักศึกษา ที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม

ปี ค.ศ. 1998 วิลสัน (Wilson. 1998 : 2566A) ได้ศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในรายวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัย : ปัจจัยที่เป็นปัญหาสำหรับการใช้และไม่ใช้ พบว่านักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 73 คน จากวิทยาลัยศิลปะ จำนวน 5 แห่ง ในรัฐเพนซิลวาเนีย ในแต่ละวิทยาลัยมีการใช้อินเทอร์เน็ต นักศึกษาครึ่งหนึ่ง (จำนวน 36 คน) เคยใช้อินเทอร์เน็ต ในการค้นคว้า ทำรายงาน จะถูกถามคำถามเกี่ยวกับกระบวนการค้นหา การค้นคืนสารสนเทศ และประสิทธิภาพการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนนักศึกษาอีกครึ่งหนึ่งซึ่งไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต จะถูกถามถึงเหตุผลของการไม่ใช้ จุดประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต รูปแบบของการทำวิจัย และปัจจัยที่ส่งเสริมในการใช้ พบว่านักศึกษามีจุดประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อจะใช้ส่ง E-mail, ทำรายงาน และเพื่อความบันเทิง ส่วนพวกที่ไม่ใช้เพราะไม่มีความจำเป็นในการใช้อินเทอร์เน็ต กับไม่รู้ว่าวิธีที่จะเข้าถึงใช้หรือค้นหาสารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการสืบค้นข้อมูล ส่วนเพศไม่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือไม่ใช้อินเทอร์เน็ต นักศึกษาต้องการให้บรรณารักษ์ให้ความช่วยเหลือในการสอนการใช้คอมพิวเตอร์, การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อทำการวิจัย

งานวิจัยในประเทศ

สุจิตรา อุตมวาทีน และพูนสุข ปรีวัตรวรุณี (2530 : 50 - 56) ได้ศึกษาความต้องการในบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ บ่อยที่สุดเพราะว่าห้องสมุดคณะมีหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ตามที่ต้องการ และมีความสะดวกในการมาใช้ห้องสมุด จุดมุ่งหมายที่มาใช้ก็เพื่อยืม-คืนหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ค้นคว้าการเรียนรู้ตามหลักสูตรเพื่อทำรายงานตามที่คณาจารย์มอบหมาย และเพื่ออ่านหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ของห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะในช่วงที่ว่างจากการเรียน และก่อนสอบ โดยรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจากการศึกษาด้วยตนเองและเพื่อนแนะนำ ความต้องการใช้บริการ วัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น นักศึกษามีความต้องการ ใช้บริการยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่างๆ และหนังสือตำราทางเศรษฐศาสตร์ ภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดแสดงหนังสือใหม่ บริการถ่ายเอกสาร สิ่งพิมพ์ของประชาคมยุโรป วารสารภาษาอังกฤษ จุลสารและกฤตภาค เอกสารการประชุมต่างๆ และรายชื่อหนังสือใหม่ นักศึกษามีความต้องการใช้ อยู่ในระดับน้อย สำหรับบริการ

ที่นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้นคือ บริการจัดทำคู่มือ อธิบายวิธีใช้หนังสืออ้างอิงและคู่มือช่วยค้นที่ยากแก่การใช้ เช่น วรรณกรรมวารสารซึ่งนักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมาก ปัญหาในการใช้บริการวัสดุสิ่งพิมพ์ และคู่มือช่วยค้น นักศึกษาพบว่าค่าถ่ายเอกสารมีราคาแพง หนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสารออกจากห้องสมุด เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนปัญหาการใช้บัตรสมาชิกห้องสมุดใบเดียวยืมหนังสือได้ทุกๆ ห้องสมุด ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การไม่ได้รับข้อมูลที่ต้องการจากการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าจากบรรณรักษ์ ห้องสมุดจัดแยกหนังสือไว้ไม่สะดวกแก่การใช้ ไม่ทราบวิธีค้นหาหนังสือเล่มที่ต้องการ ชื่อหนังสือไม่บอกเนื้อหาในเล่ม หนังสือเรียงไว้สับสนยากแก่การค้นหา ไม่ทราบวิธีใช้บัตรรายการ การเรียงบัตรรายการสับสนยากแก่การใช้ และหนังสือวรรณกรรมภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอเป็นปัญหาในระดับน้อย ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ วัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น อาคารสถานที่ บุคลากร และระเบียบการใช้ห้องสมุด นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การใช้บัตรสมาชิกห้องสมุดใบเดียวยืมหนังสือได้ทุกห้องสมุดในมหาวิทยาลัย และการใช้บัตร มีความเหมาะสมดีมาก ส่วนเรื่องอื่นๆ มีความเหมาะสมดี และไม่มีเรื่องใดที่ไม่เหมาะสมหรือต้องปรับปรุง

ชนิดดา โกวิทวที (2531 : 111 -119) ได้ศึกษาความต้องการของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการใช้บริการห้องสมุดคณะ พบว่าการค้นหาสิ่งที่ต้องการไม่พบ มีส่วนทำให้นิสิตจำนวนสูงสุด (32 เปอร์เซ็นต์) เข้าใช้ห้องสมุดน้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์ นิสิตมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด คือเพื่อใช้หนังสือ ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียน บริการที่ใช้มาก คือ บริการถ่ายเอกสารและบริการจ่าย-รับ ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ใช้มาก คือ หนังสือทั่วไปภาษาไทย สาขาของสิ่งพิมพ์ที่ใช้มาก คือ ภาษาและวรรณคดี นอกจากนี้ยังพบว่า ฐานชั้นปีและสาขาวิชาที่นิสิตเลือกเรียนเป็นวิชาเอก มีส่วนทำให้นิสิตใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน บริการที่นิสิตต้องการมาก คือ บริการถ่ายเอกสาร และบริการจ่าย-รับ บริการที่นิสิตต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้น คือ มุมสบายสำหรับนั่งอ่านหนังสือ บริการใส่ถุงพลาสติกที่นั่งอ่านเฉพาะบุคคล บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บริการจัดทำสาระสังเขป และบริการจัดทำกฤตภาค ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่นิสิตต้องการมาก คือ พจนานุกรม หนังสือทั่วไปภาษาไทย นวนิยายหรือเรื่องสั้น หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ วารสารเพื่อความบันเทิงภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย สาขาของสิ่งพิมพ์ที่นิสิตต้องการมาก คือ ภาษา และวรรณคดี ความรู้ทั่วไป ปัญหาที่นิสิตประสบมาก ได้แก่ การมีผู้อื่นยืมหนังสือทั่วไปและหนังสืออ่านนอกเวลาไปอ่านก่อน การรอถ่ายเอกสารนาน และที่นั่งอ่านมีน้อย

วรรณิภา รพีพัฒนา (2532 : 174 - 177) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการใช้บริการ หอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุด ความต้องการใช้และปัญหาในการใช้บริการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์ นิสิตรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจากการศึกษาด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด คือ ใช้วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากคือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย หนังสือทั่วไปภาษาไทย สาเหตุที่ไม่ใช้สิ่งพิมพ์ วัสดุการอ่านบางประเภท เพราะไม่มีความจำเป็นต้องใช้บริการที่ใช้มากคือ บริการถ่ายเอกสารและบริการจ่ายรับ บริการที่นิสิตต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้นคือ จัดซื้อหนังสือตามคำแนะนำ บริการฉายเทปโทรทัศน์เรื่องที่นำเสนอ บริการจัดนิทรรศการเรื่องราวใหม่ๆ

ที่กำลังเป็นที่สนใจ ขยายเวลาเปิดบริการ จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ปัญหาที่นิสิตประสบมาก ได้แก่ จำนวนสิ่งพิมพ์ของหนังสือสารอง และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขามีน้อย ระยะเวลาที่ให้ยืมหนังสือสารองสั้นไป หนังสือทั่วไปชื่อเรื่องที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด หรือมีน้อยฉบับ หนังสือใหม่นำออกบริการช้า เครื่องปรับอากาศไม่เย็นและมีพัดลมไม่เพียงพอในบริเวณชั้น 2 รูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ยังไม่สามารถทำให้ผู้ใช้ทราบ bahwa ห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง

จิราพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538 : 89 - 93) ได้วิจัยเรื่อง การใช้บริการสำนักหอสมุด ของ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาสภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้คือ นักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ นักศึกษามีความเห็น bahwa ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษา ค้นคว้าเอกสารสำหรับทำรายงาน การวิจัย สำหรับบริการต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืนหนังสืออยู่ในระดับมาก สำหรับบริการถ่ายเอกสาร และบริการรับฝากของหน้าห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบริการอื่นๆ นักศึกษาใช้อยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น ส่วนทรัพยากรห้องสมุดพบว่า นักศึกษาใช้สิ่งพิมพ์ภาษาไทยมากกว่าสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศและหนังสือทั่วไปอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ้างอิง นักศึกษาใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทรัพยากรห้องสมุดประเภทอื่นๆ นักศึกษาใช้อยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น และในการค้นหาข้อมูลในห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือบัตรบรรณานุกรมวารสารภาษาไทย และค้นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเครื่องมือช่วยค้นทั้งสองประเภทนี้ นักศึกษาใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเครื่องมือช่วยค้นประเภทอื่นๆ นักศึกษาใช้อยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น ส่วนปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด บริการต่างๆ และเครื่องมือช่วยค้นข้อมูล นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดที่พบ คือ หนังสือที่ต้องการมีบัตรรายการแต่หาตัวเล่มไม่พบ หนังสือที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป และปัญหาเสียงดังรบกวนจากผู้ใช้งานเสียงดัง อยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการใช้บริการห้องสมุดที่พบคือ เครื่องถ่ายเอกสารมีน้อย เป็นปัญหาในระดับมาก สำหรับปัญหาการใช้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลซีดีรอม บริการฐานข้อมูลต่างประเทศ บริการนำชมห้องสมุด และบริการรับฝากของหน้าห้องสมุดเป็นปัญหาในระดับน้อย นอกจากนี้ทรัพยากรห้องสมุด คือหนังสือทั่วไปภาษาไทย หนังสือพิมพ์ภาษาไทย วารสารภาษาไทย รวมทั้งความต้องการบริการยืม-คืนหนังสือ และบริการถ่ายเอกสารเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนั้น นักศึกษายังมีความต้องการใช้บัตรรายการเป็นเครื่องมือช่วยค้น อยู่ในระดับมากด้วย

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับที่เกี่ยวกับเหตุผลและปัญหาในการใช้ห้องสมุดของนิสิต นักศึกษาพบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผล และปัญหาในการใช้ห้องสมุดที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากสภาพของห้องสมุดแต่ละแห่ง ตลอดจนผู้ใช้แต่ละกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปด้วย และพบว่าสถานภาพชั้นปีและสาขาที่แตกต่างกัน มีผลทำให้นิสิตนักศึกษานำห้องสมุดแตกต่างกัน นิสิตนักศึกษานำห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง และส่วนใหญ่นำในช่วงที่ว่างจากชั่วโมงเรียนมากที่สุด มีจุดประสงค์เพื่อนำหนังสือค้นคว้าประกอบทำรายงาน และทบทวนบทเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มองเห็นว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนมาก บริการที่นิยมใช้มากที่สุดคือบริการยืม-คืนหนังสือ บริการถ่ายเอกสารและอื่นๆ รู้จักวิธีนำห้องสมุดจากการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับปัญหาของผู้ใช้ที่มีต่อห้องสมุด ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า

มีดังนี้คือ

1. ปัญหาในเรื่องสถานที่ ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีที่นั่งอ่านน้อย สถานที่คับแคบ เครื่องปรับอากาศไม่เย็น ส่วนหอสมุดกลางตั้งอยู่ไกลจากอาคารเรียน
 2. ปัญหาด้านวัสดุสารนิเทศ พบว่าทั้งหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะมีหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ จำนวนน้อย โดยเฉพาะหนังสือใช้ประกอบการเรียนในสาขาวิชาไม่เพียงพอ หนังสืออ้างอิง และหนังสือสารองมีน้อย ขาดสื่อทัศนวัสดุประกอบการศึกษา ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสาร, วิทยานิพนธ์ ออกจากห้องสมุด นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการใช้ทัศนวัสดุเพื่อสืบค้นข้อมูล
 3. ปัญหาด้านการบริการ ระยะเวลาการให้ยืมหนังสือ, วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ สั้นเกินไป เครื่องถ่ายเอกสารมีให้บริการน้อย เวลาทำการของห้องสมุดคณะสั้นไป หนังสือใหม่ออกบริการช้า ขาดเครื่องมือช่วยค้นข้อมูล และไม่รู้จักใช้เครื่องมือเพื่อสืบค้นข้อมูล ไม่ทราบ bahwa ห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง มีเสียงดังรบกวนจากผู้ใช้ข้างเคียง เป็นต้น
- จากการที่ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการใช้ศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษา ดังนั้น ห้องสมุดจึงควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงบริการต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้

- ชื่อ
 - 477905 477905
 - 477905 477905
 - 477905 477905
 - 477905 477905

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวนประมาณ 866 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวนไม่น้อยกว่า 269 คน จากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie, & Morgan. 1970 : 608) ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 900 คน เป็น 269 คน การสุ่มจะดำเนินการโดย สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามชั้นปี และเพศ โดยกำหนดจำนวน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปี	จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	หญิง	ชาย	รวม	หญิง	ชาย	รวม
1	134	51	185	41	16	57
2	125	57	182	39	18	57
3	134	38	172	42	12	54
4	114	39	153	35	12	47
5	131	43	174	41	13	54
รวม	638	228	866	198	71	269

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ
ชั้นปี และผลการเรียนของนิสิต ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิต คณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง
และห้องสมุดคณะอื่นๆ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิต คณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง
และห้องสมุดคณะอื่นๆ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและคู่มือการดำเนินงานห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุดและ ปัญหาของผู้ใช้ในระดับมหาวิทยาลัย
และปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการใช้ห้องสมุดโดยครอบคลุมถึงปริมาณการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่อยู่
ในห้องสมุด/ครั้ง สารนิเทศที่ใช้และเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้ห้องสมุด
แล้วกำหนดกรอบข้อคำถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดและปัญหาในการ
เข้าใช้ห้องสมุด
3. สร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาจาก ข้อ 1-2 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม ประธานได้ให้ข้อเสนอแนะ
ให้ข้อคำถามเป็นเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต และกรรมการให้มีข้อคำถามที่เป็นปลายเปิดให้
นิสิตได้ตอบด้วย
5. นำแบบสอบถามมาแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ นางเบญจา รุ่งเรืองศิลป์
หัวหน้าฝ่ายบริการผู้อ่าน หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ นางสาวปรางทิพย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
หัวหน้าฝ่ายบริการจ่าย-รับ และยืมระหว่างห้องสมุด หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย และนางดวงจันทร์ พยัคพันธ์ หัวหน้าห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะให้แก้ไขข้อความ
บางส่วนเพื่อให้อ่านเข้าใจง่าย และเพิ่มเติมข้อความให้ครอบคลุมเนื้อหา
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับประโยค
ที่ใช้ในข้อคำถาม และเพิ่มข้อคำถามเพิ่มขึ้น ข้อคำถามกลุ่มเดียวกันให้นำมาไว้ด้วยกัน โดยข้อคำถาม
แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและการใช้ห้องสมุดของนิสิต 7 ข้อ
เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด 42 ข้อ และปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิต 34 ข้อ แล้วนำข้อคำถาม
ไปให้ประธาน และกรรมการ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ประธานและกรรมการเห็นชอบ จึงนำไปเก็บข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่าง

๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง คณะบดี คณะเภสัชศาสตร์ เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบของประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทเรียบร้อยแล้ว นำไปสอบถามนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามชั้นปี และเพศ ที่กำหนดไว้ดังนี้ เริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2542 ถึง 27 พฤศจิกายน 2542 รวมจำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 285 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 279 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.89

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดพิจารณาคัดเลือกเฉพาะ ที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 270 ชุด ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการเรียน	ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		รวม	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
1.00-2.99	25	49	30	78	55	127
3.00-4.00	10	20	10	48	20	68
รวม	35	69	40	126	75	195

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 270 ชุด มาวิเคราะห์โดยการกรอกข้อมูลที่ลงในแบบรหัส (Coding Form) แล้วใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติตามที่ต้องการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (SPSS/PC+) ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดส่วนตัว และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ในตอนที่ 1 นำมาแจกแจงความถี่ และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ

2.2 จากการสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำมาแจกแจงความถี่ เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนของคำตอบดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ตอบช่องมาก	กำหนดให้	4	คะแนน

ตอบช่องปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ตอบช่องน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ตอบช่องน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

2.3 นำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใด แล้วแปลผลปริมาณการใช้ห้องสมุดโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยซึ่งดัดแปลงมาจากแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และนิภา ศรีไพโรจน์ (2531 : 38) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีเหตุผลและปัญหาการใช้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีเหตุผลและปัญหาการใช้มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีเหตุผลและปัญหาการใช้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีเหตุผลและปัญหาการใช้น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีเหตุผลและปัญหาการใช้น้อยที่สุด

2.4 นำค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

2.4.1 เปรียบเทียบเหตุผลในการใช้ห้องสมุดของนิสิต ซึ่งจำแนกตามเพศ เป็นภาพรวมและเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

2.4.2 เปรียบเทียบเหตุผลในการใช้ห้องสมุดของนิสิต ซึ่งจำแนกตามชั้นปี เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

2.4.3 เปรียบเทียบเหตุผลในการใช้ห้องสมุดของนิสิต ซึ่งจำแนกตามผลการเรียน เป็นรายข้อโดยใช้ t-test

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

2.5.1.1 ค่าร้อยละ

2.5.1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.5.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.5.3 หาค่าเปรียบเทียบเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปร เพศ, ชั้นปี และผลการเรียนโดยใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Independent (วิทยุภา วิชาลาภรณ์. 2531 : 244)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
n_1 และ n_2		แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและสภาพการใช้ห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 เหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามตัวแปร เพศ ชั้นปี และผลการเรียน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามผลการเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพและสภาพการใช้ห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี คณะ
เภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3 ค่าร้อยละของนิสิตปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการเรียน	สถานภาพ											
	ชั้นปีที่ 1-2				ชั้นปีที่ 3-5				รวม			
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.00-2.99	25	9.26	49	18.15	30	11.11	78	28.89	55	19.26	127	46.67
3.00-4.00	10	3.70	20	7.41	10	3.70	48	17.78	20	7.41	68	25.18
รวม	35	12.96	69	25.56	40	14.81	126	46.67	75	26.67	195	71.85

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิง มีผลการเรียนอยู่
ระหว่าง 1.00 - 2.99 (ร้อยละ 46.67)

ตาราง 4 ระยะเวลาที่ใช้เดินทางมามหาวิทยาลัย

ที่พักอาศัย	ระยะเวลาที่ใช้เดินทาง			
	ในมหาวิทยาลัย		นอกมหาวิทยาลัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	45	16.67	79	29.26
30-60 นาที	--	--	64	23.70
มากกว่า 60 นาที	--	--	82	30.37

จากตาราง 4 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัย
ใช้เวลาเดินทางมามหาวิทยาลัย มากกว่า 60 นาที (ร้อยละ 30.37)

ตาราง 5 วิธีค้นหาสารสนเทศ

วิธีค้นหาสารสนเทศ	ระดับการใช้								อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ	รวม	ค่าความสำคัญ	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
- เรียนวิธีการใช้ห้องสมุดในชั้นเรียน	39	99	89	32	8	3	270	930	3
- จากการปฐมนิเทศนิสิตใหม่	51	135	67	10	4	3	270	1020	1
- สอบถามบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ฯ	26	84	100	43	14	3	270	866	4
- สอบถามเพื่อนหรือผู้ใช้ห้องสมุดอื่นๆ	4	21	87	120	37	1	270	642	6
- อ่านคู่มือการใช้บริการที่ห้องสมุดทำขึ้น	69	98	74	18	7	4	270	1002	2
- เรียนรู้จากการเปิดใช้ฐานข้อมูลห้องสมุดใน World Wide Web	38	66	84	49	28	5	270	832	5

หมายเหตุ ไม่ตอบ หมายถึง ผู้ตอบไม่ได้ทำเครื่องหมายในช่องใดช่องหนึ่ง

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทราบวิธีค้นหาสารสนเทศจากการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ มากที่สุด รองลงมาคือ จากการอ่านคู่มือการใช้บริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น และจากการเรียนวิธีการใช้ห้องสมุด

ตาราง 6 อันดับความคาดหวังในการเข้าใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุด	ลำดับการเข้าใช้					ค่าความ สำคัญ	อันดับ
	1	2	3	4	5		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
- คณะครุศาสตร์	-	5	13	20	31	130	7
- คณะทันตแพทยศาสตร์	3	19	25	56	42	320	4
- คณะนิติศาสตร์	-	2	-	2	4	16	14
- คณะนิเทศศาสตร์	-	1	-	-	6	10	17
- คณะพยาบาลศาสตร์	2	-	6	14	14	70	9
- คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	3	2	6	4	8	57	11
- คณะแพทยศาสตร์	35	82	60	20	20	743	2
- คณะรัฐศาสตร์	-	3	10	8	5	63	10
- คณะวิทยาศาสตร์	15	80	76	41	15	720	3
- คณะวิศวกรรมศาสตร์	-	2	2	3	10	30	13
- คณะศิลปกรรมศาสตร์	2	1	-	-	1	15	16
- คณะเศรษฐศาสตร์	-	-	-	5	6	16	14
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	5	3	9	5	57	11
- คณะสหเวชศาสตร์	1	1	7	15	19	79	8
- คณะสัตวแพทยศาสตร์	1	16	27	35	43	263	5
- คณะอักษรศาสตร์	-	11	15	9	14	151	6
- หอสมุดกลาง	208	35	9	5	4	1221	1

หมายเหตุ ให้นิสิตเลือกห้องสมุด เพียง 5 แห่ง และจัดอันดับ 1 - 5

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่
ถ้าจะไปใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตจะไปใช้ หอสมุดกลาง เป็นอันดับแรก
รองลงมาคือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์
และห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์

ตาราง 7 ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด

ความถี่ในการเข้าใช้	ห้องสมุดที่เข้าใช้					
	ห้องสมุดคณะเภสัชฯ		หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มากกว่า 12 ครั้ง/สัปดาห์	23	8.52	2	0.74	1	0.40
- 9-12 ครั้ง/สัปดาห์	12	4.44	4	1.48	-	-
- 5-8 ครั้ง/สัปดาห์	60	22.22	13	4.82	7	2.60
- 1-4 ครั้ง/สัปดาห์	158	58.52	184	68.15	117	43.30
- ไม่เคยเข้าใช้เลย	16	5.93	57	21.11	120	44.40
- ไม่ตอบ	1	0.37	10	3.70	25	9.30

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยเฉลี่ยความถี่ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 58.52) รองลงมา 5-8 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 22.22) และเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยเฉลี่ยความถี่ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 68.15) รองลงมาไม่เคยเข้าใช้หอสมุดกลางเลย (ร้อยละ 21.11) ในส่วนห้องสมุดคณะอื่นๆ ตอบไม่เคยเข้าใช้เลย (ร้อยละ 44.40) รองลงมาคือ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 43.30)

ตาราง 8 ช่วงเวลาในการเข้าใช้ห้องสมุด

ช่วงเวลาในการเข้าใช้	ห้องสมุดที่เข้าใช้					
	ห้องสมุดคณะเภสัชฯ		หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ก่อนเวลา 8.00 น.	14	5.20	1	0.40	2	0.70
- เวลา 8.00-12.00 น.	21	7.80	22	8.10	6	2.20
- เวลา 12.00-13.00 น.	35	13.00	19	7.00	29	10.70
- เวลา 13.00-16.00 น.	44	16.30	42	15.60	44	16.30
- เวลา 16.00-18.00 น.	141	52.20	111	41.20	94	34.80
- หลังเวลา 18.00 น.	6	2.2	50	18.5	25	9.30
- ไม่ตอบ	9	3.3	25	9.3	70	25.90

หมายเหตุ ไม่ตอบ คือไม่เข้าใช้ช่วงเวลาใดเลย

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ในช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น.(ร้อยละ 52.20) รองลงมาคือ ช่วงเวลา 13.00 - 16.00 น.(ร้อยละ 16.30) เข้าใช้หอสมุดกลางส่วนใหญ่ ช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น.(ร้อยละ 41.20) รองลงมาคือ หลังเวลา 18.00 น.(ร้อยละ 18.50) และเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลา 16.00 -18.00 น.(ร้อยละ 34.80) รองลงมาคือ ไม่เข้าใช้ช่วงเวลาใดเลย (ร้อยละ 25.90)

ตอนที่ 2 เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต แสดงดังตาราง 9 - 11

ตาราง 9 เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด	3.22	1.16	ปานกลาง
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.67	1.17	มาก
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.19	1.15	ปานกลาง
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	3.31	1.13	ปานกลาง
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.47	1.18	น้อย
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.80	1.10	ปานกลาง
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	3.01	1.19	ปานกลาง
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.22	1.06	น้อย
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.07	1.20	ปานกลาง
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.97	1.31	ปานกลาง
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.54	1.17	ปานกลาง
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.54	1.26	ปานกลาง
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.58	1.23	ปานกลาง
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.99	1.05	ปานกลาง
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.71	1.09	ปานกลาง
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.83	1.25	ปานกลาง
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.73	0.99	ปานกลาง
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	2.13	1.00	น้อย
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.30	1.15	น้อย
20.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	2.20	1.35	น้อย
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.84	1.17	น้อย
22.	เพื่อใช้สารบัญทันทสมัย	2.14	1.22	น้อย
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.32	1.20	น้อย
24.	เพื่อใช้บริการสื่อทัศนวัสดุ ฯ	1.62	0.91	น้อย
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.21	1.26	น้อย
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	2.57	1.22	น้อย
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	3.35	1.29	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	3.25	1.27	ปานกลาง
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่าง ๆ ใน Internet	3.02	1.31	ปานกลาง
30.	เพื่อใช้ Internet อื่น ๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.98	1.18	น้อย
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.30	1.20	น้อย
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.62	1.18	ปานกลาง
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่าง ๆ	1.79	1.02	น้อย
34.	เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์	3.28	1.22	ปานกลาง
35.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	3.24	1.20	ปานกลาง
36.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.95	1.26	ปานกลาง
37.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.56	1.24	ปานกลาง
38.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.54	1.31	ปานกลาง
39.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	2.69	1.15	ปานกลาง
40.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.69	1.28	ปานกลาง
41.	เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์	2.92	1.22	ปานกลาง
42.	เพื่อศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study)	2.35	1.18	ปานกลาง
รวม		2.61	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาตรี มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ระดับมาก เพียงข้อเดียว คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน ($\bar{X} = 3.67$) ส่วนเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ย เกิน 3.00 มี 9 ข้อ ดังนี้ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.35$) เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน ($\bar{X} = 3.31$) เพื่อยืม-คืนหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.28$) เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet ($\bar{X} = 3.25$) เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.24$) เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด ($\bar{X} = 3.22$) เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.07$) เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่าง ๆ ใน Internet ($\bar{X} = 3.02$) เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ($\bar{X} = 3.01$)

ตาราง 10 เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ของนิสิต

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด	2.62	1.17	ปานกลาง
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.13	1.17	ปานกลาง
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.76	1.12	ปานกลาง
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	2.73	1.14	ปานกลาง
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.20	1.19	น้อย
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.11	1.09	น้อย
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.54	1.13	ปานกลาง
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.01	1.03	น้อย
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.55	1.15	ปานกลาง
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.23	1.06	น้อย
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.06	0.99	น้อย
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.97	1.01	น้อย
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.40	1.19	น้อย
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.52	1.10	ปานกลาง
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.28	1.08	น้อย
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.10	1.04	น้อย
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.78	1.23	ปานกลาง
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ	2.06	1.12	น้อย
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.25	1.23	น้อย
20.	เพื่อใช้ปริทัศน์นิพนธ์	1.85	1.13	น้อย
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.73	1.05	น้อย
22.	เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย	1.78	1.00	น้อย
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.65	1.34	ปานกลาง
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	2.08	1.26	น้อย
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.06	1.20	น้อย
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.89	1.12	น้อย
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.68	1.26	ปานกลาง
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.88	1.36	ปานกลาง
29.	ใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.57	1.33	ปานกลาง
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.18	1.34	น้อย

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.01	1.10	น้อย
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.18	1.07	น้อย
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	2.14	1.18	น้อย
รวม		2.28	0.72	น้อย

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง เป็นรายข้อพบว่า นิสิตปริญญาตรี มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 2.50 จำนวน 9 ข้อ ตามลำดับดังนี้ คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน ($\bar{X} = 3.13$) เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet ($\bar{X} = 2.88$) เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ ($\bar{X} = 2.78$) เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.76$) เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน ($\bar{X} = 2.73$) เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.68$) เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 2.65$) เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด ($\bar{X} = 2.62$) เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet ($\bar{X} = 2.57$)

ตาราง 11 เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด	1.93	1.09	น้อย
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	2.39	1.25	น้อย
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.05	1.11	น้อย
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	1.68	1.07	น้อย
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	1.51	0.85	น้อย
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	1.50	0.79	น้อยที่สุด
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	1.87	1.01	น้อย
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	1.62	0.88	น้อย
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.92	1.06	น้อย
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.97	1.10	น้อย
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.69	0.91	น้อย
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.71	0.99	น้อย
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	1.87	1.09	น้อย
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	1.88	1.07	น้อย
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.71	0.96	น้อย
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.81	1.09	น้อย
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	1.86	1.10	น้อย
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	1.56	0.87	น้อย
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	1.78	1.06	น้อย
20.	เพื่อใช้ปริญญาบัตร	1.52	0.95	น้อย
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.43	0.85	น้อยที่สุด
22.	เพื่อใช้สารบัญชัสมัย	1.52	0.91	น้อย
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	1.79	1.13	น้อย
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	1.56	0.96	น้อย
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	1.63	1.00	น้อย
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.59	1.00	น้อย
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.02	1.24	น้อย
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.05	1.28	น้อย
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	1.77	1.08	น้อย
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.46	0.84	น้อยที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการใช้เข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	1.58	0.95	น้อย
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.72	1.00	น้อย
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.54	0.90	น้อย
รวม		1.72	0.70	น้อย

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.72$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่มีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 2.00 มี จำนวน 4 ข้อ ตามลำดับ คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน ($\bar{X} = 2.39$) เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.05$) เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet ($\bar{X} = 2.05$) เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.02$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด ของนิสิตปริญญาตรี
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

การเปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปรเพศ ปรากฏดังตาราง 12-14

ตาราง 12 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามเพศ

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	3.47	1.09	3.12	1.18	2.21*
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.63	1.01	3.68	1.23	-0.31
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.18	1.09	3.19	1.18	-0.11
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	3.45	1.19	3.26	1.10	1.24
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.84	1.29	2.33	1.11	3.21**
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.89	1.13	2.76	1.09	0.87
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	3.07	1.10	2.99	1.22	0.48
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.37	1.10	2.16	1.05	1.46
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.01	1.34	3.09	1.23	-0.48
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.10	1.25	2.93	1.34	0.94
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.61	1.27	2.51	1.14	0.59
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.65	1.43	2.49	1.19	0.91
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.65	1.28	2.56	1.21	0.55
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	3.14	1.03	2.93	1.05	1.42
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.74	1.15	2.70	1.08	0.29
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.89	1.23	2.80	1.26	0.51
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.85	1.10	2.68	0.94	1.26
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาย	2.19	0.97	2.10	1.01	0.66
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.56	1.28	2.21	1.08	2.22*
20.	เพื่อใช้ปฏิญานพนธ์	2.03	1.26	2.27	1.38	-1.29

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.77	1.15	1.87	1.19	-0.61
22.	เพื่อใช้สารบัญชั้นสมัย	2.14	1.25	2.14	1.22	-0.03
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.56	1.31	2.22	1.14	2.07*
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	1.67	0.98	1.60	0.89	0.56
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.21	1.20	2.21	1.29	-0.01
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	2.04	1.18	2.08	1.24	-0.25
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	3.32	1.29	3.36	1.30	-0.28
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.99	1.33	2.35	1.24	-2.12*
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.84	1.32	3.09	1.30	-1.41
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.07	1.30	1.94	1.13	0.77
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.29	1.17	2.30	1.22	-0.10
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.70	1.20	2.59	1.18	0.70
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.89	1.11	1.75	0.98	1.02
34.	เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์	3.20	1.21	3.31	1.23	-0.66
35.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	3.24	1.15	3.24	1.23	-0.00
36.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.97	1.23	2.94	1.28	0.17
37.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.47	1.29	2.60	1.22	-0.73
38.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.55	1.34	2.54	1.31	0.05
39.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	2.74	1.22	2.67	1.12	0.48
40.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.72	1.27	2.67	1.29	0.24
41.	เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์	2.78	1.16	2.97	1.24	-1.14
42.	เพื่อศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study)	2.51	1.29	2.29	1.13	1.36
รวม		2.70	0.69	2.58	0.68	1.16

 $t_{.05} = 1.96$ $t_{.01} = 2.58$

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่า นิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่อง เพื่อการใช้หนังสือหายาก เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์ สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารที่ให้ความเพลิดเพลิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ของนิสิต จำแนกตามเพศ

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.89	1.13	2.53	1.18	2.18*
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.06	1.14	3.15	1.19	-0.56
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.79	1.11	2.75	1.13	0.26
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	2.73	1.34	2.73	1.43	0.01
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.30	1.81	2.16	1.20	0.81
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.21	1.19	2.08	1.05	0.83
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.61	1.08	2.51	1.15	0.59
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.18	1.01	1.95	1.04	1.60
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.49	1.06	2.57	1.19	-0.48
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.29	1.05	2.21	1.06	0.52
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.12	1.04	2.03	0.98	0.62
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.06	1.10	1.94	0.98	0.82
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการ ศึกษาทั่วไป	2.48	1.23	2.38	1.18	0.64
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.54	1.11	2.51	1.10	0.17
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.34	1.08	2.26	1.08	0.52
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.22	1.09	2.05	1.03	1.17
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่น่าสนใจ	2.90	1.33	2.74	1.19	0.87
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	2.16	1.10	2.02	1.13	0.92
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.12	1.16	2.30	1.26	-1.03
20.	เพื่อใช้ปริทัศน์นิพนธ์	1.69	1.00	1.91	1.17	-1.40
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.61	1.01	1.77	1.07	-1.07
22.	เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย	1.72	0.88	1.80	1.05	-0.59
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.57	1.43	2.67	1.31	-0.56
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	2.10	1.23	2.07	1.27	0.19
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.10	1.13	2.04	1.23	0.35
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.95	1.20	1.86	1.09	0.56
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.57	1.17	2.72	1.30	-0.86

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.73	1.37	2.93	1.36	-1.02
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.52	1.28	2.59	1.34	-0.36
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.18	1.37	2.18	1.34	0.00
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.08	1.15	1.98	1.09	0.59
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.23	1.21	2.17	1.02	0.42
33.	เพื่อเพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	2.13	1.20	2.15	1.73	-0.14
รวม		2.26	0.75	2.29	0.71	-0.24

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง มากกว่านิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามเพศ

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.05	1.17	1.89	1.07	1.00
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	2.29	1.27	2.42	1.24	-0.71
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.04	1.17	2.05	1.08	-0.03
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	1.81	1.10	1.63	1.06	1.17
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	1.59	0.89	1.48	0.83	0.87
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	1.62	0.83	1.46	0.77	1.43
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.06	1.03	1.80	1.00	1.77
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	1.75	0.93	1.57	0.86	1.37
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.85	0.92	1.94	1.11	-0.62
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.97	1.12	1.97	1.10	0.02
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.79	1.02	1.65	0.86	1.15
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.81	1.10	1.67	0.95	0.99
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	1.99	1.19	1.84	1.05	0.85
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	1.90	1.11	1.88	1.06	0.14
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.81	1.06	1.67	0.92	1.01
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.79	1.14	1.81	1.08	-0.12
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.01	1.28	1.81	1.02	1.20
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	1.63	0.91	1.53	0.86	0.86
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	1.81	1.14	1.77	1.03	0.29
20.	เพื่อใช้ปฏิญานิพนธ์	1.49	0.89	1.54	0.97	-0.40
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.40	0.81	1.44	0.86	-0.37
22.	เพื่อใช้สารบัญทันทสมัย	1.43	0.80	1.56	0.95	-1.05
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	1.85	1.16	1.77	1.12	0.54
24.	เพื่อใช้บริการสื่อทัศนวัสดุ ฯ	1.60	0.93	1.54	0.97	0.46
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	1.74	1.06	1.59	0.98	1.01

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		(N = 75)		(N = 195)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.66	1.07	1.56	0.97	0.74
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	1.88	1.18	2.07	1.06	-1.08
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.03	1.29	2.05	1.26	-0.12
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	1.69	1.01	1.80	1.11	-0.68
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.61	0.92	1.41	0.81	1.63
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	1.66	1.00	1.55	0.93	0.79
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.97	1.19	1.62	0.90	2.14*
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.67	1.04	1.50	0.84	1.20
รวม		1.80	0.73	1.69	0.69	0.89

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่า นิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

การเปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์
ตามตัวแปร ชั้นปี แสดงดังตาราง 15-17

ตาราง 15 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามชั้นปี

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.95	1.20	3.39	1.12	-3.01**
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	2.95	1.28	4.10	0.84	-8.04**
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.63	1.09	3.53	1.05	-6.63**
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	3.37	1.24	3.28	1.05	0.60
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.63	1.28	2.37	1.11	1.72
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.42	1.01	3.03	1.09	-4.56**
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.50	1.08	3.33	1.14	-5.91**
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.06	1.08	2.31	1.05	-1.89
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.51	1.25	3.41	1.04	-6.06**
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.25	1.22	3.43	1.15	-7.96**
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.23	1.13	2.73	1.16	-3.51**
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.95	1.12	2.90	1.21	-6.39**
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.24	1.27	2.80	1.15	-3.70**
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.71	1.07	3.16	1.00	-3.55**
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.32	1.06	2.95	1.05	-4.73**
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.18	1.12	3.23	1.15	-7.35**
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.62	1.05	2.79	0.94	-1.41
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาย	2.04	0.98	2.18	1.01	-1.13
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.20	1.14	2.37	1.15	-1.19
20.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.63	1.09	2.55	1.38	-6.01**
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.58	1.08	2.00	1.20	-2.87**

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22.	เพื่อใช้สารบัญทันทสมัย	1.84	1.16	2.32	1.23	-3.16**
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.48	1.23	2.21	1.17	1.77
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	1.70	0.99	1.56	0.86	1.23
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.23	1.25	2.20	1.28	0.19
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.89	1.17	2.18	1.25	-1.89
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.70	1.30	3.76	1.11	-7.12**
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.78	1.39	3.54	1.10	-4.67**
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.68	1.32	3.23	1.26	-3.35**
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.19	1.34	1.85	1.05	2.17*
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.06	1.19	2.45	1.19	-2.60**
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.29	1.22	2.82	1.11	-3.63**
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.87	1.06	1.74	0.99	1.05
34.	เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.58	1.11	3.72	1.07	-8.32**
35.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	2.58	1.20	3.65	1.01	-7.87**
36.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.27	1.20	3.37	1.11	-7.60**
37.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.00	1.12	2.91	1.18	-6.23**
38.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.00	1.17	2.88	1.29	-5.59**
39.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	2.29	1.14	2.93	1.08	-4.59**
40.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.07	1.12	3.07	1.23	-6.66**
41.	เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์	2.41	1.26	3.24	1.08	-5.68**
42.	เพื่อศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study)	2.33	1.30	2.36	1.10	-0.22
รวม		2.31	0.73	2.82	0.57	-5.59**

 $t_{.05} = 1.96$ $t_{.01} = 2.58$

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีชั้นปีต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

พิจารณารายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1-2 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยกันค้นคว้า เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ปฏิทินนิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases) เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางของนิสิต จำแนกตามชั้นปี

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.92	1.15	2.44	1.15	3.20**
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.28	1.27	3.04	1.11	1.54
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.95	1.12	2.65	1.12	2.01*
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	3.18	1.38	2.47	1.35	4.01**
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.63	1.33	1.94	1.03	4.31**
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.55	1.20	1.86	0.93	4.73**
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.64	1.19	2.48	1.09	1.10
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.04	1.06	1.99	1.02	0.41
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.56	1.22	2.55	1.12	0.08
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.11	1.08	2.30	1.04	-1.37
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.02	1.00	2.07	0.99	-0.41
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.90	1.07	2.01	0.98	-0.83
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการ ศึกษาทั่วไป	2.52	1.29	2.34	1.13	1.08
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.71	1.18	2.41	1.04	2.01*
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.20	1.09	2.33	1.08	-0.95
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.95	1.06	2.18	1.03	-1.72
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.71	1.22	2.82	1.23	-0.68
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	1.96	1.04	2.11	1.16	-1.10
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.25	1.27	2.25	1.22	0.01
20.	เพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์	1.65	1.14	1.97	1.11	-2.17*
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.52	0.95	1.85	1.10	-2.55*
22.	เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย	1.76	1.08	1.79	0.96	-0.26
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.81	1.39	1.55	1.30	1.48
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	2.23	1.31	1.99	1.22	1.41

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.42	1.30	1.86	1.10	3.64**
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	2.04	1.18	1.80	1.08	1.67
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.91	1.33	2.55	1.21	2.14*
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.99	1.46	2.81	1.30	0.95
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.77	1.37	2.46	1.29	1.72
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.49	1.45	2.01	1.25	2.81**
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.07	1.15	1.97	1.07	0.63
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.25	1.14	2.15	1.03	0.71
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	2.23	1.21	2.10	1.16	0.85
รวม		2.38	0.73	2.23	0.72	1.42

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีชั้นปีต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 5

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิต ชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 ในเรื่อง เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามชั้นปี

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.34	1.31	1.70	0.89	4.10**
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	2.33	1.32	2.42	1.21	-0.53
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.08	1.18	2.03	1.07	0.33
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	1.85	1.12	1.58	1.03	1.94
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	1.81	0.98	1.34	0.71	3.94**
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	1.73	0.91	1.37	0.67	3.22**
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	1.80	1.00	1.92	1.02	-0.91
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	1.63	0.94	1.61	0.85	0.15
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.81	1.00	1.97	1.09	-1.13
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขา ที่เกี่ยวข้อง	1.98	1.18	1.96	1.07	0.11
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.70	1.01	1.68	0.85	0.23
12.	เพื่อเพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่ เกี่ยวข้อง	1.64	1.04	1.75	0.96	-0.84
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการ ศึกษาทั่วไป	2.02	1.25	1.79	0.98	1.50
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.08	1.22	1.79	0.96	2.07*
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.80	1.11	1.66	0.86	1.02
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.75	1.11	1.84	1.08	-0.59
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	1.89	1.12	1.85	1.09	0.25
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	1.56	0.85	1.55	0.89	0.08
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	1.72	1.02	1.81	1.08	-0.66
20.	เพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์	1.38	0.82	1.61	1.01	-1.89
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.30	0.70	1.50	0.92	-1.91
22.	เพื่อใช้สารบัญชัสนสมัย	1.44	0.90	1.57	0.92	-1.13
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.02	1.23	1.66	1.05	2.46*
24.	ใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	1.75	1.13	1.45	0.82	2.25*
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	1.81	1.14	1.53	0.91	1.99*

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	ชั้นปี				t
		ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-5		
		(N = 104)		(N = 166)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.66	1.07	1.54	0.96	0.91
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.13	1.32	1.95	1.20	1.09
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.16	1.45	1.98	1.15	0.99
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	1.82	1.11	1.74	1.07	0.56
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.65	1.01	1.36	0.68	2.35*
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	1.70	1.11	1.51	0.83	1.37
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.83	1.15	1.66	0.89	1.18
33.	เพื่อเพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.87	1.06	1.74	0.99	1.03
รวม		1.77	0.80	1.69	0.64	0.78

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีชั้นปีต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ และ เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด ของนิสิตปริญญาตรี
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามผลการเรียน

การเปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด ของนิสิต ตามตัวแปรผลการเรียน ปรากฏ
ดังตาราง 18-20

ตาราง 18 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	3.25	1.12	3.16	1.25	0.60
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.67	1.14	3.66	1.24	0.07
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.19	1.10	3.18	1.26	0.06
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	3.34	1.14	3.26	1.11	0.53
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.47	1.23	2.47	1.09	0.04
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.77	1.07	2.85	1.16	-0.57
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.98	1.17	3.07	1.22	-0.55
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.21	1.05	2.23	1.10	-0.15
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.03	1.19	3.16	1.24	-0.84
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.99	1.29	2.94	1.36	0.27
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.60	1.21	2.42	1.09	1.16
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.58	1.32	2.45	1.12	0.74
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.61	1.25	2.53	1.19	0.47
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.98	1.03	3.01	1.08	-0.25
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.74	1.08	2.65	1.13	0.67
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.86	1.24	2.76	1.26	0.60
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.74	0.99	2.69	0.99	0.38
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาย	2.25	1.04	1.88	0.86	3.15**
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.37	1.13	2.16	1.17	1.43
20.	เพื่อใช้ปฏิญานพนธ์	2.25	1.35	2.09	1.35	0.92
21.	เพื่อใช้วิทยานพนธ์	1.88	1.17	1.76	1.19	0.80
22.	เพื่อใช้สารบัญท้นสมัย	2.25	1.25	1.92	1.14	2.07*

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	2.35	1.19	2.04	1.22	0.68
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	1.63	0.93	1.59	0.88	0.36
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.23	1.26	2.16	1.28	0.43
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	2.08	1.25	2.05	1.18	0.24
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	3.34	1.26	3.36	1.36	-0.11
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	3.22	1.24	3.32	1.33	-0.62
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	3.02	1.31	3.01	1.32	0.06
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.94	1.19	1.06	1.17	-0.77
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.25	1.16	2.41	1.28	-1.01
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.68	1.14	2.49	1.27	1.21
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.82	1.03	1.72	0.99	0.73
34.	เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์	3.27	1.22	3.31	1.23	-0.26
35.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	3.28	1.17	3.16	1.28	0.80
36.	เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.96	1.26	2.94	1.08	0.07
37.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.58	1.26	2.53	1.20	0.26
38.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาเภสัชศาสตร์	2.58	1.33	2.45	1.30	0.76
39.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์	2.72	1.15	2.63	1.15	0.64
40.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์	2.72	1.27	2.63	1.31	0.54
41.	เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์	2.87	1.19	3.02	1.29	-0.95
42.	เพื่อศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study)	2.38	1.19	2.29	1.15	0.58
รวม		2.61	0.67	2.62	0.72	-0.18

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 7

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตที่มี ผลการเรียนระหว่าง 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียนระหว่าง 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มี ผลการเรียนระหว่าง 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียนระหว่าง 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สารบัญทันทสมัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดหอสมุดกลาง ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	2.63	1.15	2.60	1.23	0.20
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	3.14	1.13	3.11	1.26	0.21
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.78	1.11	2.73	1.15	0.31
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	2.81	1.39	2.58	1.43	1.23
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	2.20	1.17	2.20	1.25	-0.04
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	2.17	1.09	0.00	1.08	1.19
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	2.55	1.12	2.49	1.16	0.41
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	2.01	1.01	2.01	1.09	-0.04
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.54	1.11	2.56	1.25	-0.13
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.23	1.01	2.23	1.15	-0.02
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.11	1.00	1.94	1.00	1.80
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.01	1.00	1.91	1.05	0.73
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	2.43	1.17	2.36	1.24	0.44
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	2.55	1.07	2.46	1.17	0.59
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.32	1.07	2.21	1.11	0.75
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.16	1.02	1.98	1.08	1.28
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	2.81	1.22	2.74	1.34	0.39
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ	2.17	1.15	1.83	1.03	2.34*
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	2.31	1.23	2.14	1.25	1.01
20.	เพื่อใช้ปฏิญานิพนธ์	1.86	1.42	1.84	1.11	0.17
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.74	1.08	1.71	1.01	0.26
22.	เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย	1.83	1.02	1.67	0.98	1.15
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	1.76	1.35	2.42	1.30	1.89
24.	เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ	2.19	1.31	1.86	1.11	2.01*
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	2.11	1.18	1.95	1.25	1.01
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.93	1.12	1.80	1.12	0.91
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	2.69	1.25	2.66	1.30	0.20

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
28.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	2.87	1.35	2.88	1.38	-0.04
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	2.62	1.31	2.48	1.35	0.81
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	2.26	1.38	2.04	1.25	1.25
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	2.05	1.11	1.93	1.08	0.82
32.	เพื่อใช้บริการสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.24	1.07	2.07	1.07	1.18
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	2.15	1.17	2.14	1.19	0.02
รวม		2.31	0.71	2.22	0.75	0.91

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 8

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตที่มี ผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ และ เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิต จำแนกตามผลการเรียน

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด	1.91	0.99	1.98	1.28	-0.40
2.	เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน	2.38	1.20	2.40	1.35	-0.12
3.	เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	2.02	1.02	2.11	1.26	-0.58
4.	เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน	1.69	1.07	1.66	1.07	0.23
5.	เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน	1.52	0.84	1.50	0.87	0.16
6.	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม	1.50	0.75	1.50	0.86	0.03
7.	เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	1.90	1.03	1.83	0.99	0.53
8.	เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)	1.64	0.90	1.58	0.86	0.47
9.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.85	1.01	2.05	1.15	-1.35
10.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.92	1.06	2.08	1.19	-1.07
11.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.69	0.90	1.67	0.92	0.19
12.	เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.69	0.95	1.75	1.08	-0.43
13.	เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป	1.85	1.06	1.91	1.15	-0.37
14.	เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ	1.82	1.02	2.01	1.16	-1.33
15.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.67	0.75	1.78	1.00	-0.85
16.	เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	1.75	1.05	1.94	1.18	-1.28
17.	เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ	1.87	1.12	1.86	1.06	0.04
18.	เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์อื่นๆ	1.61	0.92	1.44	0.76	1.40
19.	เพื่อใช้หนังสือหายาก	1.79	1.05	1.75	1.07	0.72
20.	เพื่อใช้บรรณานุกรม	1.48	0.88	1.62	1.08	-1.02
21.	เพื่อใช้วิทยานิพนธ์	1.38	0.78	1.53	0.97	-1.21
22.	เพื่อใช้สารบัญชานิตยสาร	1.49	0.89	1.59	0.96	-0.76
23.	เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน	1.93	1.14	1.71	1.10	0.78
24.	เพื่อใช้บริการสื่อทัศนวัสดุ ฯ	1.59	1.01	1.49	0.85	0.72
25.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ	1.64	0.99	1.61	1.04	0.25
26.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ	1.59	0.98	1.58	1.03	0.04
27.	เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด	1.96	1.22	2.15	1.29	-1.15

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	ผลการเรียน				t
		1.00 - 2.99		3.00 - 4.00		
		(N = 182)		(N = 88)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
28.	เพื่อเพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet	1.99	1.23	1.17	1.35	-1.03
29.	เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet	1.73	1.04	1.84	1.16	-0.66
30.	เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ	1.48	0.88	1.42	0.77	0.53
31.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases)	1.53	0.88	1.69	1.07	-1.17
32.	เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง	1.70	0.96	1.76	1.07	-0.38
33.	เพื่อชมนิทรรศการต่างๆ	1.52	0.89	1.59	0.93	-0.53
รวม		1.68	0.71	1.79	0.68	-0.99

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 9 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ แสดงผลดังตาราง 21-23

ตาราง 21 ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ของนิสิต

ข้อ	ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้	1.66	0.88	น้อย
2.	แสงสว่างภายในห้องสมุดไม่เพียงพอ	1.77	0.90	น้อย
3.	การจัดเนื้อที่การให้บริการของห้องสมุดไม่เหมาะสม	2.06	0.89	น้อย
4.	ป้ายชี้บอกแหล่งสารนิเทศไม่ชัดเจน	2.55	0.94	ปานกลาง
5.	ลักษณะการจัดชั้นหนังสือไม่สะดวกแก่การค้นหา	2.37	0.90	น้อย
6.	มีรายการหนังสือใน OPAC แต่ไม่พบตัวเล่ม	2.63	1.00	ปานกลาง
7.	หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ	3.24	1.14	ปานกลาง
8.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมีน้อยไป	2.84	1.14	ปานกลาง
9.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย	3.02	1.10	ปานกลาง
10.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบบทเรียนมีน้อย	2.97	1.12	ปานกลาง
11.	หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม	3.43	1.14	ปานกลาง
12.	หนังสือสำรอง (Reserve Books) มีจำนวนน้อย	2.83	1.11	ปานกลาง
13.	มีรายการวารสาร แต่ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น	2.83	1.11	ปานกลาง
14.	วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้	3.03	1.16	ปานกลาง
15.	การค้นวารสารฉบับย้อนหลังไม่สะดวกเท่าที่ควร	2.83	0.95	ปานกลาง
16.	การค้นหาวารสารไม่ได้รับความสะดวก	2.64	0.94	ปานกลาง
17.	ในการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ได้รับความสะดวก	2.55	0.91	ปานกลาง
18.	ไม่มีทราบวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.63	1.05	ปานกลาง
19.	ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.74	0.99	ปานกลาง
20.	ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด	2.82	0.99	ปานกลาง
21.	บุคลากรที่ให้บริการของห้องสมุดมีจำนวนน้อย	2.60	0.98	ปานกลาง
22.	เครื่องถ่ายเอกสารมีเสียงรบกวน	2.20	0.94	น้อย
23.	ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด	3.02	1.18	ปานกลาง
24.	จำนวนหนังสือตำราที่ใหยืมออกได้	2.81	1.02	ปานกลาง
25.	จำนวนวันกำหนดส่งหนังสือคืน	2.77	1.09	ปานกลาง
26.	การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ได้ทราบในเรื่องการให้บริการต่างๆ	2.74	1.07	ปานกลาง
27.	การให้บริการถ่ายสำเนาเอกสารภายในห้องสมุด	2.82	1.13	ปานกลาง
28.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ	2.78	1.03	ปานกลาง
29.	หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ	3.12	1.11	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
30.	หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ	2.85	1.04	ปานกลาง
31.	หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ	2.91	1.11	ปานกลาง
32.	วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ มีน้อยไม่เพียงพอ	2.81	1.06	ปานกลาง
33.	วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์มีไม่เพียงพอ	2.96	1.06	ปานกลาง
34.	คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self study) มีน้อยไม่เพียงพอ	3.03	1.09	ปานกลาง
รวม		2.74	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี มีปัญหาในการใช้ห้องสมุด คณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีปัญหาในการใช้ห้องสมุด ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.00 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ($\bar{X} = 3.43$) หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.24$) หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.12$) คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self study) มีน้อยไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.03$) วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ ($\bar{X} = 3.03$) หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย ($\bar{X} = 3.02$) และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

ตาราง 22 ปัญหาการใช้ห้องสมุดกลาง ของนิสิต

ข้อ	ปัญหาการใช้ห้องสมุดกลาง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้	3.00	1.10	ปานกลาง
2.	แสงสว่างภายในห้องสมุดไม่เพียงพอ	2.04	0.92	น้อย
3.	การจัดเนื้อที่การให้บริการของห้องสมุดไม่เหมาะสม	2.13	0.98	น้อย
4.	ป้ายชี้บอกแหล่งสารสนเทศไม่ชัดเจน	2.41	0.89	น้อย
5.	ลักษณะการจัดชั้นหนังสือไม่สะดวกแก่การค้นหา	2.40	0.94	น้อย
6.	มีรายการหนังสือใน OPAC แต่ไม่พบตัวเล่ม	2.74	1.07	ปานกลาง
7.	หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ	2.89	1.14	ปานกลาง
8.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมีน้อยไป	2.69	1.07	ปานกลาง
9.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย	2.72	1.08	ปานกลาง
10.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบบทเรียนมีน้อย	2.71	1.12	ปานกลาง
11.	หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม	3.07	1.20	ปานกลาง
12.	หนังสือสำรอง (Reserve Books) มีจำนวนน้อย	2.64	1.08	ปานกลาง
13.	มีรายการวารสาร แต่ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น	2.71	1.04	ปานกลาง
14.	วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้	2.92	1.14	ปานกลาง
15.	การค้นวารสารฉบับย้อนหลังไม่สะดวกเท่าที่ควร	2.71	0.92	ปานกลาง
16.	การค้นหาวารสารไม่ได้รับความสะดวก	2.60	0.92	ปานกลาง
17.	ในการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ได้รับความสะดวก	2.48	0.95	น้อย
18.	ไม่มีทราบดีวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.67	1.09	ปานกลาง
19.	ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.81	1.00	ปานกลาง
20.	ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด	2.80	1.00	ปานกลาง
21.	บุคลากรที่ให้บริการของห้องสมุดมีจำนวนน้อย	2.57	1.01	ปานกลาง
22.	เครื่องถ่ายเอกสารมีเสียงรบกวน	2.27	0.99	น้อย
23.	ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด	2.78	1.18	ปานกลาง
24.	จำนวนหนังสือตำราที่ให้ยืมออกได้	2.69	1.03	ปานกลาง
25.	จำนวนวันกำหนดส่งหนังสือคืน	2.66	1.10	ปานกลาง
26.	การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ได้ทราบในเรื่องการให้บริการต่างๆ	2.65	1.05	ปานกลาง
27.	การให้บริการถ่ายสำเนาเอกสารภายในห้องสมุด	2.69	1.06	ปานกลาง
รวม		2.65	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์มีปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตปริญญาตรีมีปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ($\bar{X} = 3.07$) ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ ($\bar{X} = 3.00$) วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ ($\bar{X} = 2.92$) หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.89$) ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.80$) ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ

ข้อ	ปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้	3.29	1.25	ปานกลาง
2.	แสงสว่างภายในห้องสมุดไม่เพียงพอ	2.13	0.95	น้อย
3.	การจัดเนื้อที่การให้บริการของห้องสมุดไม่เหมาะสม	2.29	0.96	น้อย
4.	ป้ายชี้บอกแหล่งสารนิเทศไม่ชัดเจน	2.48	0.97	น้อย
5.	ลักษณะการจัดชั้นหนังสือไม่สะดวกแก่การค้นหา	2.39	0.95	น้อย
6.	มีรายการหนังสือใน OPAC แต่ไม่พบตัวเล่ม	2.53	1.04	ปานกลาง
7.	หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ	2.81	1.14	ปานกลาง
8.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมีน้อยไป	2.59	1.08	ปานกลาง
9.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย	2.64	1.11	ปานกลาง
10.	หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบบทเรียนมีน้อย	2.64	1.10	ปานกลาง
11.	หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม	2.89	1.20	ปานกลาง
12.	หนังสือสำรอง (Reserve Books) มีจำนวนน้อย	2.53	1.10	ปานกลาง
13.	มีรายการวารสาร แต่ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น	2.60	1.09	ปานกลาง
14.	วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้	2.89	1.19	ปานกลาง
15.	การค้นวารสารฉบับย้อนหลังไม่สะดวกเท่าที่ควร	2.59	1.01	ปานกลาง
16.	การค้นหาวารสารไม่ได้รับความสะดวก	2.56	1.00	ปานกลาง
17.	ในการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ได้รับความสะดวก	2.53	1.02	ปานกลาง
18.	ไม่มีทราบดีวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.73	1.13	ปานกลาง
19.	ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด	2.84	1.09	ปานกลาง
20.	ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด	2.84	1.13	ปานกลาง
21.	บุคลากรที่ให้บริการของห้องสมุดมีจำนวนน้อย	2.53	1.03	ปานกลาง
22.	เครื่องถ่ายเอกสารมีเสียงรบกวน	2.24	0.98	น้อย
23.	ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด	2.79	1.15	ปานกลาง
24.	จำนวนหนังสือตำราที่ให้ยืมออกได้	2.78	1.12	ปานกลาง
25.	จำนวนวันกำหนดส่งหนังสือคืน	2.67	1.10	ปานกลาง
26.	การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ได้ทราบในเรื่องการให้บริการต่างๆ	2.68	1.13	ปานกลาง
27.	การให้บริการถ่ายสำเนาเอกสารภายในห้องสมุด	2.67	1.10	ปานกลาง
รวม		2.64	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี มีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตปริญญาตรีมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ ($\bar{X} = 3.29$) หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ($\bar{X} = 2.89$) วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ ($\bar{X} = 2.89$) ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.84$) หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.81$) ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.80$) ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.79$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับเหตุผลและปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาเหตุผล การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบเหตุผล การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ ชั้นปี และผลการเรียนของนิสิต
4. เพื่อศึกษาปัญหา การใช้ห้องสมุดประจำคณะ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผล การใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน
2. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผล การใช้หอสมุดกลาง แตกต่างกัน
3. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเพศต่างกัน มีเหตุผล การใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน
4. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน
5. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีเหตุผลการใช้หอสมุดกลาง แตกต่างกัน
6. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน
7. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ แตกต่างกัน
8. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลการใช้หอสมุดกลาง แตกต่างกัน

9. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สุ่มจากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง 270 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร 900 คน เป็น 269 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและการใช้ห้องสมุดของนิสิต สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ชั้นปี เกรตเฉลี่ยครั้งล่าสุด ระยะเวลาที่เดินทางมามหาวิทยาลัย วิธีการค้นหาสารนิเทศของห้องสมุด อันดับความคาดหวังในการเข้าใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด และช่วงเวลาในการเข้าใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 42 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อความที่ให้ตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 34 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อความที่ให้ตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เช่นเดียวกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2542 ถึง 27 พฤศจิกายน 2542 ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 270 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและนำมาตรวจ ให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC+ เพื่อคำนวณหาค่าดังนี้

4.1 หาค่าร้อยละ ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัว ของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลและปัญหาการใช้ห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเหตุผลการใช้ห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน ชั้นปีต่างกัน และผลการเรียนต่างกัน โดยใช้ t-test

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิงที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.00 - 2.99 อยู่ในชั้นปีที่ 3 - 5 และนิสิตส่วนใหญ่มีสถานที่พักอาศัยอยู่นอกมหาวิทยาลัย ใช้เวลาเดินทางมามหาวิทยาลัย มากกว่า 60 นาที

สภาพการใช้ห้องสมุดของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. จากการวิจัยพบว่า นิสิตทราบ วิธีค้นหาสารนิเทศ จากการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ มากที่สุด รองลงมาคือ จากการอ่านคู่มือการใช้บริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น และ จากการเรียนวิธีการใช้ห้องสมุดในชั้นเรียน

2. อันดับความคาดหวังในการเข้าใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ จะไปเข้าใช้ห้องสมุด ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกเหนือจากห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก คือ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ และห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์

3. ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด พบว่านิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยเฉลี่ยความถี่ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 58.52) รองลงมา 5-8 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 22.22) เข้าใช้หอสมุดกลาง โดยเฉลี่ยความถี่ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 68.15) รองลงมาไม่เคยเข้าใช้หอสมุดกลางเลย (ร้อยละ 21.11) ในส่วนห้องสมุดคณะอื่นๆ ตอบไม่เคยเข้าใช้เลย (ร้อยละ 44.40) รองลงมาคือ 1 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 43.30)

4. ช่วงเวลาในการเข้าใช้ นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เข้าใช้ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ในช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น.(ร้อยละ 52.20) รองลงมาคือ ช่วงเวลา 13.00 - 16.00 น.(ร้อยละ 16.30) เข้าใช้หอสมุดกลางส่วนใหญ่ ช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น.(ร้อยละ 41.20) รองลงมาคือ หลังเวลา 18.00 น.(ร้อยละ 18.50) และเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น. (ร้อยละ 34.80) รองลงมาคือ ช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น. (ร้อยละ 16.30)

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด

1. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ระดับมาก เพียงข้อเดียว คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน ส่วนเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ย เกิน 3.00 มี 9 ข้อ ดังนี้ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

2. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง เป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 2.50 จำนวน 7 ข้อ ตามลำดับดังนี้ คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้หนังสือวิชาอื่นๆ ที่นิสิตสนใจ เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นสถานที่

ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่าง ๆ ใน Internet

3. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิต มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ในระดับน้อย ที่มีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 2.00 มี จำนวน 4 ข้อ ตามลำดับ คือ เพื่อดูคั่นว่าประกอบการเขียนรายงาน เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด

เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์

1. เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปรเพศ

1.1 พบว่านิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด คณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 แต่เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่อง เพื่อใช้หนังสือหายาก เพื่ออ่าน หนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet และเพื่อใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารที่ให้ความเพลิดเพลิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชาย มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดกลาง มากกว่านิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชา ที่อาจารย์กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด คณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่านิสิตหญิง ในเรื่อง เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศ จากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปรชั้นปี

2.1 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ 1-2 กับ ชั้นปี 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานข้อที่ 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด คณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1-2 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อดูคั่นว่าประกอบการเขียนรายงาน เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ เป็นที่ประชุมและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อใช้บริการตอบคำถามและช่วยคั่นคั่ว เพื่อใช้หนังสือตำรา วิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่าน

ประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases) เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กับ ชั้นปี 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 ในเรื่องเพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กับ ชั้นปี 3-5 กันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ และเพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk

3. เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปรผลการเรียน

3.1 นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์

โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 7 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สารบัญทันทสมัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 8 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาย และ เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 9 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ไม่พบความแตกต่าง

ปัญหาการใช้ห้องสมุด

1. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.00 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) มีน้อยไม่เพียงพอ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย ละช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตามลำดับ

2. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้หอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ตามลำดับ

3. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาตรีมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ตามลำดับ

ประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ เพื่อใช้สารบัญทัศน์สมัย เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย (CU Reference Databases) เพื่อใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืม-คืน หนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสือตำราเรียนภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะสาขาเภสัชศาสตร์ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กับ ชั้นปี 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ เพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk ฯลฯ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 ในเรื่องเพื่อใช้ปริญญาณิพนธ์ เพื่อใช้วิทยานิพนธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กับ ชั้นปี 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่องเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาที่อาจารย์กำหนด เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 3-5 ในเรื่อง เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯ ที่ให้ความเพลิดเพลิน เพื่อใช้บริการสื่อทัศนวัสดุ ฯ เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ และเพื่อใช้ Internet อื่นๆ เช่น ส่ง E-mail, talk

3. เปรียบเทียบเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดของนิสิต ตามตัวแปรผลการเรียน

3.1 นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 7 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สารบัญชั้นสมัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 นิสิตปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 8 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตที่มีผลการเรียน 1.00 - 2.99 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียน 3.00 - 4.00 ในเรื่อง เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล/สิ่งพิมพ์จุฬาฯ และ เพื่อใช้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 9 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ไม่พบความแตกต่าง

ปัญหาการใช้ห้องสมุด

1. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.00 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) มีน้อยไม่เพียงพอ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบในวิชาเรียนมีน้อย และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตามลำดับ

2. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้หอสมุดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ตามลำดับ

3. นิสิตระดับปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาตรีมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 2.75 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้

อภิปรายผล

ผลจากการค้นคว้าวิจัยการใช้ห้องสมุดนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งนี้ พบว่า

1. การค้นหาสารนิเทศ นิสิต ทราบวิธีค้นหาสารนิเทศจากการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ มากที่สุด ทั้งนี้เพราะนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ ไม่มีการลงเรียนรายวิชาการใช้ห้องสมุด แต่อาจารย์จะเป็นผู้นำนิสิตเข้าใช้ ฟังการแนะนำการค้นหาสารนิเทศ จากบรรณารักษ์ในช่วงวันเปิดภาคการศึกษา, ความคาดหวังในการเข้าใช้ ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตจะเข้าใช้ห้องสมุดอื่นๆ นอกเหนือจากห้องสมุด คณะเภสัชศาสตร์ อันดับแรกคือ หอสมุดกลาง เพราะนิสิตสามารถใช้บริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์ อื่นๆ ได้ทั้งในสาขาวิชาทั่วไปและสหสาขาวิชา รวมทั้งใช้หนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บังคับใช้ และ /หรือ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนของนิสิต รองลงมาคือห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุด คณะวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ และ ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ ตามลำดับ ทั้งนี้ คงเป็นเพราะห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง เป็นห้องสมุดในสาขาที่เกี่ยวข้องกัน ส่วนความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด พบว่านิสิตมีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์มากที่สุด ทั้งนี้เพราะห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มีหนังสือและสิ่งพิมพ์ในสาขาโดยตรงมากกว่า อีกทั้งมีความสะดวกในการเข้าใช้บริการ มากกว่าที่จะไปเข้าใช้ ห้องสมุดอื่นๆ สำหรับช่วงเวลาที่นิสิตส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุด คือ ในช่วงเวลา 16.00 - 18.00 น. ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะตารางเรียนของนิสิตจะเรียนเต็มตลอดวัน ช่วงเวลาที่เข้าใช้จึงเป็นเวลาว่างจากการเรียนในชั้น เรียนแล้ว ดังนั้นจึงทำให้นิสิตมีเวลาที่จะได้เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาดังกล่าว

2. เหตุผลการใช้ห้องสมุด ของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีเหตุผลสูงสุดในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ คือ เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการเขียนรายงาน อาจเป็นเพราะการเรียนแต่ละรายวิชาของนิสิตนั้น อาจารย์ จะมอบหมายให้ทำรายงานประกอบการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องใช้หนังสือ และสิ่งพิมพ์ ที่มีอยู่ในห้องสมุด ทั้งจากคณะของตนเองและจากห้องสมุดอื่นๆ เหตุผลรองลงมาคือ เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือ จาก Chulalinet เพื่อที่จะได้ทราบว่าหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการนั้นอยู่ที่ห้องสมุดใดบ้าง นอกจากนี้ยังมี เหตุผลเพื่อใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุด เนื่องจากหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ บางรายการของ ห้องสมุดไม่สามารถยืมออกได้

เมื่อพิจารณาแล้วจะพบประเด็นที่น่าสนใจว่า โดยแท้จริงแล้วห้องสมุดคณะ จะมีความสำคัญต่อการ ใช้หนังสือ เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของนิสิตโดยตรง สำหรับห้องสมุดอื่นๆ นิสิต จะใช้เป็นส่วนประกอบเพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่ห้องสมุดคณะไม่มีให้บริการ ทั้งนี้เหตุผลในการ เข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หอสมุดกลางและห้องสมุดคณะอื่นๆ ในระดับ น้อย ตามลำดับนั้น ซึ่งโดยแท้จริงแล้วทำให้นิสิตยังไม่เห็นความสำคัญในการเข้าใช้ห้องสมุดเท่าที่ควร และอาจเป็นเพราะไม่ได้ถูกปลูกฝังในเรื่องการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ และค้นคว้าวิทยาการเพิ่มเติมจากที่ อาจารย์สอน มีข้อที่น่าสนใจที่ได้ คือ ในช่วงปิดภาคการศึกษาซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นิสิตว่างจากการเรียนแล้ว ห้องสมุดเปิดให้บริการทุกวันทำการ แต่จะมีนิสิตเข้ามาใช้ห้องสมุดในช่วงนี้น้อยกว่าวันเปิดภาคการศึกษา ซึ่งพิจารณาจากเหตุผลแล้ว จะเห็นได้ว่าที่นิสิตส่วนใหญ่เข้ามาใช้ห้องสมุดก็เพราะว่าได้รับมอบหมายงาน จากอาจารย์ ซึ่งจำเป็นต้องค้นคว้าเพื่อประกอบการเขียนรายงาน ดังกล่าว

3. การเปรียบเทียบเหตุผลการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีเพศต่างกันมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ เพื่อการพักผ่อน พุดคุย และนัดเพื่อน มากกว่านิสิตหญิง อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงมีเหตุผลในการใช้เวลาว่างจากการเรียนในการทำกิจกรรมอื่นๆ เช่นการเดินช้อปปิ้ง ดูภาพยนตร์ และอื่นๆ มากกว่านิสิตชาย รวมทั้งคณะเภสัชศาสตร์ตั้งอยู่ในบริเวณซึ่งเป็นแหล่งย่านศูนย์การค้าต่างๆ ซึ่งนิสิตหญิงส่วนมากมักจะใช้เวลาไปในเรื่องนี้ จึงทำให้นิสิตชายมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะฯ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในประเด็นดังกล่าว มากกว่านิสิตหญิง

นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน พบว่า นิสิตชั้นปี 3-5 มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1-2 ทั้งนี้เนื่องจากว่าในส่วนห้องสมุดคณะนั้น จะให้บริการหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในเฉพาะสาขาวิชาเภสัชศาสตร์โดยตรง และบริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บังคับใช้และ/หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของระดับชั้นปีที่ 3, 4, 5, ในสาขาวิชาของตนเอง รวมทั้งห้องสมุดคณะฯ อยู่ภายในตึกคณะเภสัชศาสตร์ ทำให้สะดวกในการเข้าใช้บริการ และมีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 มีเหตุผลในการเข้าใช้หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3-5 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านิสิตชั้นปีที่ 1-2 ต้องเรียนวิชาพื้นฐานวิชาทั่วไปและวิชาพื้นฐานอื่นๆ ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งในส่วนหอสมุดกลางจะให้บริการให้บริการหนังสือ,วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาวิชาทั่วไปและสหสาขาวิชา รวมทั้งบริการหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บังคับใช้และ/หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 และห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ ก็จะทำให้บริการหนังสือพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ มากกว่าห้องสมุดคณะ ซึ่งนิสิตชั้นปีที่ 1-2 จะเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้สะดวกในการเดินทางไปใช้ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ และหอสมุดกลาง ซึ่งอยู่ใกล้คณะวิทยาศาสตร์มากกว่าห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ เช่นกัน

ในส่วนนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่ามีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนิสิตนิสิตส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือประกอบวิชาเรียนหรือศึกษาเพิ่มเติม แต่จะใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าข้อมูลสำหรับทำรายงานส่งอาจารย์ ดังนั้นถึงแม้ผลการเรียนจะต่างกัน นิสิตก็มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดไม่ต่างกัน เพราะนิสิตจะต้องทำงานส่งตามที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ เหมือนกันหมดทุกคน

4. ปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พบว่ามีปัญหาในการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่นๆ ในระดับปานกลาง คือ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีปริมาณน้อย วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ตามลำดับ จากปัญหานี้สรุปได้ว่า อาจเป็นเพราะหนังสือตำราในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและในสาขาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จะเป็นตำราต่างประเทศ หรือ ถ้าเป็นตำราภาษาไทย ก็มีผู้แต่งค่อนข้างน้อย ตำราจึงมีราคาแพง ประกอบทั้งงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ จึงทำให้ห้องสมุดไม่สามารถจะบริการหนังสือตำรา ทั้งในด้านปริมาณและชนิดให้นิสิตได้ตามความต้องการ ส่วนปัญหาเรื่องที่วารสารยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้นั้น จะพบได้ในงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ผ่านมาเช่น งานวิจัยของสุจิตรา

อุดมวาทิน และพูนสุข ปรีวัตรวรวิ (2530 : 50-56) ว่านิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีปัญหาในเรื่องที่ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสารออกจากห้องสมุด เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าวารสารส่วนใหญ่ โดยเฉพาะทางด้านสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพนั้น จะต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งต้องเสียค่าสมัครสมาชิก ในราคาค่อนข้างสูง มีเพียงฉบับเดียว ถ้าผู้ยืมทำวารสารหายก็จะทำให้เป็นปัญหาแก่ผู้ใช้โดยรวมได้ สำหรับปัญหาในเรื่องช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดนั้น เนื่องจากช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดเป็นเวลา เดียวกัน ที่นิสิตต้องเรียนตามตารางเรียน มีช่วงเวลา เพียง 2 ชั่วโมง ที่ห้องสมุดเปิดให้บริการนอกเวลาเรียน ซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิต นอกจากนี้นิสิตยังมีปัญหาการใช้ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ในข้อ อื่นๆ นอกเหนือจากนี้คือ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและสาขาเภสัชศาสตร์มีไม่เพียงพอ อาจเป็นเพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น เน้นหนักไปในด้านส่งเสริมให้นิสิตสามารถศึกษา ค้นคว้าวิจัย ด้วยตนเอง รวมทั้งในปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นที่จะทำให้หลักสูตรมีเนื้อหาสะท้อนความเป็นนานาชาติ และการเรียนการสอนเป็นไปตามมาตรฐานที่ดีในระดับนานาชาติ ซึ่งมีส่วนทำให้นโยบายในการจัดซื้อตำรา และหนังสือมุ่งเน้นเป็นภาษาต่างประเทศเสียเป็นส่วนใหญ่ ประกอบตำราภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีผู้จัดทำน้อย เป็นเหตุให้หนังสือตำราภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดจึงมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ของนิสิต สำหรับคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) มีน้อยไม่เพียงพอ นั้นเนื่องจากศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการ เรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่งเริ่มเปิดให้บริการ อุปกรณ์ที่จะจัดซื้อมีราคาสูง และการจัดซื้อต้องเป็นไปตามการ ของงบประมาณประจำปี จึงเป็นปัญหาแก่นิสิตเช่นกัน ส่วนปัญหาการใช้ห้องสมุดกลาง และห้องสมุดคณะอื่น ๆ ของนิสิต ในเรื่องอื่นๆ คือ ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางไปใช้ เนื่องจากว่า ในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย นอกจากห้องสมุดกลางแล้ว ยังมีห้องสมุดประจำของแต่ละคณะ ซึ่งห้องสมุดบางคณะจะอยู่ ห่างกัน ทำให้นิสิตไม่สะดวกในการที่จะไปใช้ห้องสมุดแต่ละคณะ บางแห่งจำเป็นต้องไปโดยอาศัยพาหนะ เช่น รถโดยสารประจำทาง แล้วก็ต้องเดินเพื่อไปถึงห้องสมุดที่ต้องการ เช่นจากห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จะ ไปใช้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ เป็นต้น และนอกจากนี้นิสิตยังมีปัญหาในเรื่องไม่เข้าใจการจัดเก็บ วัสดุสารนิเทศของห้องสมุดตามลำดับ เนื่องจากโครงสร้างระบบห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็น รูปแบบกระจายอำนาจ การจัดระบบภายในของแต่ละห้องสมุดจึงมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งทำให้ผู้ใช้ สับสนเมื่อต้องเข้าไปใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้เป็นปัญหาสำหรับนิสิตในข้อนี้ ด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 1.1 ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ ตำราเรียน หนังสืออ้างอิงในสาขาเภสัชศาสตร์ ให้มากขึ้น
 - 1.2 ควรจัดหาหนังสือ ตำราเรียน หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาวิชาให้มากขึ้น และในส่วน ของหนังสือที่นิสิตใช้กันมาก ควรเพิ่มจำนวนฉบับให้มากขึ้นตามสัดส่วนของนิสิต
 - 1.3 ห้องสมุดควรจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการ เรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) ให้เพียงพอ และให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ เพื่อคอยดูแลนิสิตเมื่อมีปัญหาในการใช้

- 1.4 ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบบทเรียนเพิ่มขึ้น
- 1.5 ถ้าเป็นไปได้ควรขยายเวลาเปิดบริการนอกเวลาราชการเพิ่มขึ้น
- 1.6 จัดทำป้ายสารนิเทศแนะนำการใช้ห้องสมุด วิธีค้นหาสารนิเทศ ให้เห็นได้อย่างชัดเจน
- 1.7 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์บริการต่างๆ ของห้องสมุด
2. ข้อเสนอแนะต่อหอสมุดกลาง และห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.1 ควรจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะต่างๆ ในเรื่องระเบียบในการยืมหนังสือหรือทรัพยากรสารนิเทศอื่นๆ ภายในห้องสมุด และการใช้ระบบต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันให้มากขึ้น
 - 2.2 จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด
 - 2.3 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์บริการต่างๆ ของห้องสมุด
 - 2.4 จัดทำป้ายสารนิเทศแนะนำการใช้ห้องสมุด วิธีค้นหาสารนิเทศ ให้เห็นได้อย่างชัดเจน
3. ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัย
 - 3.1 ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือและวารสารให้แก่ห้องสมุดอย่างเพียงพอ
 - 3.2 ควรจัดให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดให้แก่นิสิตโดยเป็นวิชาบังคับทุกคณะวิชา
 - 3.3 ควรจัดให้มีบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่จำเป็นต้องไปใช้บริการจากห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยอาจกำหนดเป็นช่วงเวลา หรือ วันในสัปดาห์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรศึกษาการใช้ห้องสมุดของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคณะวิชา
2. ควรมีการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิต ที่มหาวิทยาลัยจัดให้บริการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จารุวรรณ สินธุโสภณ. (2523, กุมภาพันธ์). "ความพยายามในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัย," *วารสารวิทยบริการ* 2 (1) : 90.
- จิราพรรณ สวัสดิพงษ์. (2538). *การใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : รายงานการวิจัย*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนิดดา โกวิทวาท. (2531). *ความต้องการของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ในการใช้บริการห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2520, มีนาคม) "แผนการศึกษาชาติ" *อุดมศึกษา* (8) : 11.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร ... และคนอื่นๆ. (2523). *สถานภาพของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา โพธิ์พุททณ. (2515). *บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- นภาลย์ ทองปิ่น. (2535). *แนวทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ของหอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : หอสมุดกลาง สถาบัน วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด และ นิภา ศรีโพธิ์โรจน์. (2531). *รูปแบบการสอนวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ*. มหาสารคาม : โครงการสอนวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญเรือง เนียมหอม เป็ล่งศรี อิงคินันท์ นฤมล กิจไพศาลวัฒนา. (2534, มกราคม-กุมภาพันธ์). "สถานภาพและปัญหาของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *ข่าวสารห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 7 (1) : 1-19.
- เบญจา รุ่งเรืองศิลป์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุกัญญา แป้นสุขเย็น เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่หอสมุดกลาง สถาบัน วิทยบริการ เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2543.
- แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย*. (2540). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- แผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ฉบับสังเขป*. (2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2532) "ห้องสมุดกับความเป็นเลิศทางวิชาการ," ใน *รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 7 การพัฒนาศักยภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. หน้า 17-23. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2535). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์. (2519). *การบริการตอบคำถามเพื่อช่วยค้นคว้า*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วงศ์สว่าง เชาว์ชุตติ. (2532, มกราคม). "ก้าวแรกของการพัฒนาข่ายงานสารนิเทศของห้องสมุดในจุฬาฯ," *ข่าวสารห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. (5) : 1.
- วนิดา จินตนาณรัตน์. (2523). *การศึกษาปัญหาการใช้บริการหอสมุดกลางของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วรรณิกา รพีพัฒนา. (2532). *ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2531). *การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุจิตรา อุดมวาทิน และ พูนสุข ปรีวดีวรุฒิ. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการในการบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. (2521). *บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อัปสร มีสิงห์. (2530). "ห้องสมุดอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า : แนวความคิด," ใน *รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 5 เรื่อง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า*, หน้า 30-33. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- Alaqeeli, Jamal Abdullah. (1997, June). "International Students and Public Library Use : an Exploratory Study (Foreign Students)," *Dissertation Abstracts International*. 57(12) : 4970A.
- Ashoor, Mohammed-Saleh Jamil. (1979, February). "A Survey of User of User's Attitudes Toward the Resources and Service of Three University Libraries in Saudi Arabia," *Dissertation Abstracts International*. 39 : 4567A.
- Bauner, Ruth Elizabeth. (1979, May). "Library Use and the Perceptions of Student Library User at Southern Illinois University Carbondale," *Dissertation Abstracts International*. 39 : 6379A.
- Elliott, Lloyd Gene. (1977, November). "A Study of the Use by Undergraduate of One University Library," *Dissertation Abstracts International*. 38 : 2391A.
- Krejcie, Robert V. & Daryle W. Morgan. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal of Education and Psychological*. 3 : 606-610.
- Liu, Mengxiong, & Redfern, Bernice. (1997, July). "Information-Seeking Behavior of Multicultural Students : a Case Study at San Jose State University," *College & Research Libraries*. 58 : 348-54.

Wilson, Rebecca A. (1998, January). "Students' Use of the Internet for Course-Related Research : Factors which Account for Use or Non-Use," *Dissertation Abstracts International*. 58 (7) : 2566A.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1007/ 5153

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุกัญญา แป้นสุขเย็น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาดัตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นิสิต ปริญญาดัตรีชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 269 คน ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาดัตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุกัญญา แป้นสุขเย็น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4199, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร. 258-4199

เรื่อง พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพและการใช้ห้องสมุดของนิสิต

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิต

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด

2. คำจำกัดความที่ใช้ในแบบสอบถาม

2.1 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุด หมายถึงการเข้าไปใช้บริการของห้องสมุดต่างๆ ของนิสิตครอบคลุมถึง ปริมาณการใช้
ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่อยู่ห้องสมุด/ครั้ง สารนิเทศที่ใช้ และเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด

2.2 ปัญหาการใช้ห้องสมุด หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการใช้ห้องสมุดของนิสิต

2.3 วัสดุสารนิเทศ หมายถึง รูปแบบข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ซึ่งอยู่ในลักษณะต่างๆ ทั้งในรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ
วารสาร ดัชนีฉบับตัวเขียน และวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น วิดีทัศน์ CD-ROM ฯลฯ เป็นต้น

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการใช้ห้องสมุดของนิสิต

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับท่าน

1. สถานภาพปัจจุบัน
เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
นิสิตชั้นปี ☐ ปี 1 ☐ ปี 2 ☐ ปี 3 ☐ ปี 4 ☐ ปี 5
2. เกรตเฉลี่ยรวมครั้งหลังสุดที่ท่านได้รับ
☐ 1.00 - 2.99 ☐ 3.00 - 4.00
3. สถานที่พักอาศัย
☐ หอพักในมหาวิทยาลัย ☐ ที่พักนอกมหาวิทยาลัย
ใช้เวลาเดินทางเพื่อมามหาวิทยาลัยเฉลี่ยแล้ว
☐ น้อยกว่า 30 นาที ☐ 30 - 60 นาที ☐ มากกว่า 60 นาที

4. ทำนค้นหาสารนิเทศห้องสมุด โดยวิธีต่างๆต่อไปนี้มากน้อย เพียงใด

วิธีการค้นหาสารนิเทศห้องสมุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เรียนวิธีการใช้ห้องสมุดในชั้นเรียน					
2. การปฐมนิเทศนิสิตใหม่					
3. สอบถามจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด					
4. สอบถามเพื่อนหรือผู้ใช้ห้องสมุดอื่นๆ					
5. อ่านคู่มือการใช้บริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น					
6. เรียนรู้จากการเปิดดูฐานข้อมูลห้องสมุด ใน World Wide Web					

5. ถ้าท่านจำเป็นต้องไปใช้ห้องสมุดอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกเหนือจากห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ท่านคิดว่าห้องสมุดใดบ้าง
ที่ท่านจะไปเข้าใช้ (โปรดเลือก 5 แห่ง เรียงตามลำดับความลาดหวังจากการเข้าใช้ จากมากไปหาน้อย โดยจัดอันดับตัวเลขในวงเล็บจาก 1 - 5)

☐ หอสมุดกลาง	☐ คณะศิลปกรรมศาสตร์	☐ คณะเศรษฐศาสตร์	☐ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
☐ คณะครุศาสตร์	☐ คณะรัฐศาสตร์	☐ คณะนิติศาสตร์	☐ คณะนิเทศศาสตร์
☐ คณะอักษรศาสตร์	☐ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	☐ คณะวิศวกรรมศาสตร์	☐ คณะวิทยาศาสตร์
☐ คณะสัตวแพทยศาสตร์	☐ คณะสหเวชศาสตร์	☐ คณะแพทยศาสตร์	☐ คณะทันตแพทยศาสตร์
☐ คณะพยาบาลศาสตร์			

6. ในภาคการเรียนรู้ที่ผ่านมาท่านเข้าใช้ห้องสมุดโดยเฉลี่ย มากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริงของท่าน
(ช่องละ 1 คำตอบ)

ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะอื่นๆ
1. มากกว่า 12 ครั้ง/สัปดาห์			
2. 9-12 ครั้ง/สัปดาห์			
3. 5-8 ครั้ง/สัปดาห์			
4. 1-4 ครั้ง/สัปดาห์			
5. ไม่เคยเข้าใช้เลย			

7. ท่านเข้าใช้ห้องสมุดโดยเฉลี่ยแล้วเป็นช่วงเวลาใดมากที่สุด (โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงช่องละหนึ่งคำตอบ)

ช่วงเวลาเข้าใช้ห้องสมุด	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะอื่นๆ
1. ก่อนเวลา 8.00 น.			
2. เวลา 8.00 - 12.00 น.			
3. เวลา 12.00 - 13.00 น.			
4. เวลา 13.00 - 16.00 น.			
5. เวลา 16.00 - 18.00 น.			
6. หลังเวลา 18.00 น.			

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้ห้องสมุด

ท่านมี เหตุผลในการเข้าใช้ ห้องสมุด ในข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการใช้ของท่าน)

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด	ระดับการใช้											
	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์				หอสมุดกลาง				ห้องสมุดคณะอื่นๆ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
1. เพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียนในวิชาตามที่อาจารย์กำหนด												
2. เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน												
3. เพื่อยืม-คืน หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง												
4. เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียนหรือทำการบ้าน												
5. เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อน พูดคุยและนัดเพื่อน												
6. เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและปรึกษากิจกรรม												
7. เพื่อใช้บริการคอมพิวเตอร์และช่วยค้นคว้า												
8. เพื่อใช้บริการหนังสือสำรอง (Reserve Books)												
9. เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้อง												
10. เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้อง												
11. เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย (พจนานุกรม, สารานุกรม, หนังสือรายปีฯ) ในสาขาที่เกี่ยวข้อง												
12. เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ (พจนานุกรม, สารานุกรม, หนังสือรายปีฯ) ในสาขาที่เกี่ยวข้อง												
13. เพื่อใช้หนังสือตำราวิชาการที่ต้องอ่านประกอบในวิชาการศึกษาทั่วไป												

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด (ต่อ)

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด	ระดับการใช้											
	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์				หอสมุดกลาง				ห้องสมุดคณะอื่นๆ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
14. เพื่อใช้หนังสือตำราที่ต้องอ่านประกอบในวิชาเรียนอื่นๆ												
15. เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง												
16. เพื่อใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง												
17. เพื่อใช้หนังสืออื่นๆ ที่น่าสนใจ												
18. เพื่อใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล / สิ่งพิมพ์อื่นๆ												
19. เพื่อใช้หนังสือหายาก												
20. เพื่อใช้วิทยุวิทยุณิพนธ์ (Senior Projects = งานวิจัยของนิสิต ก่อนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี)												
21. เพื่อใช้วิทยุณิพนธ์ (Thesis = งานวิจัยของบัณฑิตก่อนจบ การศึกษาในระดับปริญญาโท/เอก)												
22. เพื่อใช้สารบัญชัสนัย (Current Contents = หน้าสารบัญชของ หนังสือ / วารสารฉบับล่าสุด)												
23. เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออื่นๆ ที่ให้ความ เพลิดเพลิน												
24. เพื่อใช้บริการสื่อสโสดทัศน์วัสดุ เช่น เทป, วิดีทัศน์ ฯ												
25. เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่นๆ ภายในประเทศ												
26. เพื่อขอใช้บริการถ่ายสำเนาเอกสารจากต่างประเทศ												
27. เพื่อใช้บริการถ่ายเอกสาร ที่ตั้งอยู่ในห้องสมุด												
28. เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลหนังสือจาก Chulalinet												
29. เพื่อใช้คอมพิวเตอร์สืบค้นสารนิเทศต่างๆ ใน Internet												

เหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด (ต่อ)

[illegible]

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ห้องสมุด

ท่านประสบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการใช้ห้องสมุด เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้เพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริง

ปัญหาการใช้ห้องสมุด	ระดับปัญหา											
	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์				หอสมุดกลาง				ห้องสมุดคณะอื่นๆ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
1. ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเดินทางมาใช้												
2. แสงสว่างภายในห้องสมุดไม่เพียงพอ												
3. การจัดเนื้อที่ให้บริการของห้องสมุดไม่เหมาะสม												
4. บ้ายขับออกหลังสารนิเทศไม่ชัดเจน												
5. ลักษณะการจัดชั้นหนังสือไม่สะดวกแก่การค้นหา												
6. มีรายการหนังสือใน OPAC แต่ไม่พบตัวเล่ม												
7. หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ												
8. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้องมีน้อยไป												
9. หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบเป็นวิชาเรียนมีน้อย												
10. หนังสือตำราวิชาการอื่นๆ เพื่ออ่านประกอบบทเรียนมีน้อย												
11. หนังสือที่นิสิตใช้มาก มีจำนวนน้อยเล่ม												
12. หนังสือสำรอง (Reserve Books) มีจำนวนน้อยเล่ม												
13. มีรายการวารสารแต่ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น												
14. วารสารยื่นออกนอกห้องสมุดไม่ได้												
15. การค้นวารสารฉบับย้อนหลังไม่สะดวกเท่าที่ควร												
16. การค้นวารสารไม่ได้รับความสะดวก												
17. ในการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ได้รับความสะดวก												

ปัญหาการใช้ห้องสมุด (ต่อ)

ปัญหาการใช้ห้องสมุด	ระดับปัญหา													
	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์				หอสมุดกลาง				ห้องสมุดคณะอื่นๆ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
18. ไม่ทราบวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีในห้องสมุด														
19. ขาดความรู้เกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด														
20. ไม่เข้าใจระบบการจัดเก็บวัสดุสารนิเทศของห้องสมุด														
21. บุคลากรให้บริการของห้องสมุดมีจำนวนน้อย														
22. เครื่องถ่ายเอกสาร มีเสียงรบกวน														
23. ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด														
24. จำนวนหนังสือตำราที่ให้อืมออกได้														
25. จำนวนวันกำหนดส่งหนังสือคืน														
26. การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ได้ทราบในเรื่องการให้บริการต่างๆ ของห้องสมุด														
27. การให้บริการถ่ายสำเนาเอกสารภายในห้องสมุด														
28. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอ ต่อการให้บริการ														
29. หนังสือตำราภาษาไทยสาขาเภสัชศาสตร์ มีไม่เพียงพอต่อการ ให้บริการ														
30. หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ มีน้อย ไม่เพียงพอ														

ปัญหาการใช้ห้องสมุด (ต่อ)

ปัญหาการใช้ห้องสมุด	ระดับปัญหา													
	ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์				หอสมุดกลาง				ห้องสมุดคณะอื่นๆ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด	มากที่สุด	น้อยที่สุด
31. หนังสืออ้างอิงภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์ มีน้อย ไม่เพียงพอ														
32. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสาขาเภสัชศาสตร์ มีน้อย ไม่เพียงพอ														
33. วารสารวิชาการภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์มีไม่เพียงพอ														
34. คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป ในศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Resource Center for Self Study) มีน้อยไม่เพียงพอ														

หมดข้อความแต่เพียงนี้

ขอขอบคุณหนังสือทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ	นางดวงจันทร์ พัดพันธุ์
วุฒิการศึกษา	อม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	หัวหน้าห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชื่อ	นางเบญจา รุ่งเรืองศิลป์
วุฒิการศึกษา	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายบริการผู้อ่าน หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชื่อ	นางสาวปรางทิพย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
วุฒิการศึกษา	อม. (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายบริการจ่าย-รับ และยืมระหว่างห้องสมุด หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

วัน เดือน ปีเกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2530

พ.ศ. 2542

นางสาวสุกัญญา แป้นสุขเย็น

กันยายน 2494

45/4 ซอยนราธิวาสราชนครินทร์ 12

เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กศ.บ. (วิชาเอกการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศศ.ม. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร